1942 január 9 péntek

DEBRECZEN

XIX. évf. 6 sz. Keletmagyarországi Napló Ára: 12 fillér

Bárdossy miniszterelnök és Ribbentrop német külügyminiszter megnyilatkozásai

Bárdossy: „Nemzeti erőinkre és függetlenségünkre támaszkodva teljes tudatában vagyunk kötelességünknek, melyek teljesítését egy új és igazságos Európa elvárja tőlünk

Ribbentrop: Ujra bevált a világháború régi német-magyar fegyverbarátsága — A tettek sorsközössége valósággá vált — Kemény háborús munkát kell még végeznünk a győzelemig

A japánok előnyomulása a Maláj félszigeten, elfoglalták Kaula Lumpurt

Német közlések Törökországot érintő moszkvai tervekről

Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter tegnap Budapestre érkezett. A magyar főváros kitörő lelkesedéssel fogadta a baráti német birodalom illusztris képviselőjét, a magyar nemzet igaz barátját, ki két döntőbírósági aktuson adta bizonyságát a magyarság iránti bajtársias rokonszenvének.

A történelmi hagyományokon, az újabb kor hősi küzdelmén alapuló német-magyar baráti kapcsolatok jegyében folyt le Ribbentrop külügyminiszter budapesti tartózkodásának első napja. Külön utalnunk kell azokra a nagyjelentőségű megnyilatkozásokra, melyek egyrészről **Bárdossy** miniszterelnök, másrészről **Ribbentrop** külügyminiszter részéről hangzottak el az estebéden mondott pohárköszöntők formájában. Ezekben a nagyjelentőségű beszédekben foglalt kijelentések jelentőségét aláhuzzák a mai világtörténelmi idők. Alább közöljük a két pohárköszöntőt:

Bárdossy miniszterelnök pohárköszöntője

Az estebéden **Bárdossy László** miniszterelnök a következő pohárköszöntőt mondotta:

— **Birodalmi Külügyminiszter Úr! Őszinte szívvel és igaz örömmel köszöntöm Nagyméltóságodat, akit elsőizben üdvözölhetünk Magyarország földjén. Köszöntöm a nagy német birodalom vezérének és kancellárjának kiváló munkatársát, aki bölcs előrelátással és megfontolással a birodalom külpolitikájának irányításában mindig megtalálta a Németország mai hatalmához és nagyságához vezető eszközöket és módokat. Köszöntöm Nagyméltóságod személyében az igazságos döntőbírót, aki a bécsi határozatokkal a magyarságot jóvátételhez segítette, amiért Nagyméltóságodnak örökké hálával tartozunk.**

— **Különösen nagyra értékelem, hogy éppen most szakított időt erre a látogatásra, amikor a német nép történelmének legnagyobb és leghősibb harcát vívja, azt a harcot, amelyet a német nép szilárd, belső egységét megteremtve, azért a helyért folytat, amely ősi kultúrája erőteljes és alkotó gazdasági élete, igazságos szociális rendje és mindent felülmúló katonai ereje alapján teljes joggal megilleti és amely az európai fejlődés alakulásában számára mindig döntő szerepet biztosított**

— **A német népnek az európai közösség fejlődéstörténetében elfoglalt állása távoli századokban alapozódott meg. Értékei és erői mindig döntőek voltak azokban a korokban, amelyekben e kontinens közösségi gondolata előtérbe lépett. Mi, magyarok államunk alapítása óta felismertük ezt és helyesen értékeltük a németség szerepét az európai népek családjában. Ezért népeink között a baráti kapcsolatok nem napjainkban keletkeztek, csaknem olyan régiek, mint történelmünk maga.**

— **Nagy államalapítónk, Szent István király véglegesen eldöntötte sorsunkat a keleti Bizánc és Róma nyugati kereszténysége Kelet minduntalan megújúló erőszakos előretörése és nyugaton letelepült németség megállapodott életformái között.**

— **Ő volt az, ki ezer évvel ezelőtt a magyarság tekintetét kelet felől véglegesen nyugat felé irányította. Nem véletlen műve, hanem a nagy király utódjainak helyesen megfontolt következetes politikája az, hogy a nyugatot védve Kelet ellen harcoltunk.**

— **Ugyanaz a gondolat, ugyanaz a cél vezetett most is, amikor a német néppel együtt fegyvert ragadtunk, hogy az 1914—18. évi világháború bajtársaival ismét váll-váll mellett harcoljunk a világot feldúló bolsevizmus ellen és Európa igazságos újjárendezéséért.**

— **A magyarság a középeurópai térségben reá háruló történelmi hivatásának mindig tudatában volt. Ennek szolgálatában vállalt olyan kötelezettségeket, amelyek sziute az önfeláldozásig menő véres áldozatokat követeltek tőle Közép-Európa békéjének, nyugalmának és rendjének biztosítására. A magyarságot népi ereje és nemzeti függetlensége teszi képessé erre a szerepre. Ez a szellem és ez az érzés irányítja ma is a magyarság sorsát és táplálja azt a hitet, hogy hagyományos szerepét az európai népek sorsközösségében továbbra is be fogja tölteni.**

— **Nemzeti erőinkre és függetlenségünkre támaszkodva teljes tudatában vagyunk kötelességünknek, amelyek teljesítését egy új és igazságos Európa elvárja tőlünk. Ezért az Európáért küzdünk, amely a nagy német birodalom vezérének és kancellárjának hozzám intézett felejthetetlen szavai szerint a független államok baráti és békés együttműködésében fog megvalósulni.**

— **Különös öröm számomra, hogy Nagyméltóságod személyében a magyar fővárosban azt az államférfiút üdvözölhetjük szívünk egész melegével, aki az új európai rend és szolidaritás gondolatának és megvalósításának egyik legkiválóbb előharcosa.**

— **Jó előjel az 1942. évre, hogy első látogatása, birodalmi külügyminiszter úr, Magyarországnak szól és mindannyian örülünk, hogy Nagyméltóságodban nemzetünk igaz barátját üdvözölhetjük. Ezektől a gondolatoktól áthatva szilárdan hiszem, hogy a Mindenható Isten áldását igaz ügyünkért folytatott harcunktól nem fogja megtagadni. Emelem poharamat a nagy német birodalom vezérének és kancellárjának egészségére, a német nép boldogulására és Nagyméltóságod személyes jólétére.**

Ribbentrop külügyminiszter válasza

A miniszterelnök pohárköszöntőjére **Ribbentrop** az alábbi beszéddel válaszolt:

— **Miniszterelnök Úr! Nagyméltóságod hozzám intézett rendkívül barátságos üdvözlő szavaiért, valamint azért a felejthetetlen fogadtatásért, amelyben engem, mint a Führer külügyminiszterét ma délelőtt Budapesten részesítettek, szívélyes köszönetet mondok Önnek és szép fővárosuk lakosságának.**

— **Valóban öröm számomra, hogy most a Kormányzó Úr Őfőméltósága szíves meghívása révén alkalmam nyílott viszonozni azokat a látogatásokat, amelyeket Nagyméltóságod hivatalba lépése óta Németországban tett és amelyek módot adtak nekem arra, hogy bizalomteljes érintkezésbe lépjek Nagyméltóságoddal.**

— **Már régóta óhajtottam személyes budapesti látogatással még szorosabbra fűzni azokat a baráti szálakat, amelyek ebből az érintkezésből Nagyméltóságod és köztünk kifejlődtek. Élénk sajnálatomra a háborús események eddig megakadályozták ugyan ennek a szándékomnak a megvalósítását, de annál inkább örülök most, hogy itt lehetek Magyarországon, amelyhez Németországot erős és hagyományos barátság fűzi és ahol mint a Kormányzó Úr vendége, az elmúlt napokban már is a legjobb benyomásokat szerezhettem.**

— **Az országaink közti bizalomteljes kapcsolatok azonban a jelenben még különleges jelentőséget nyertek. A Németországra és szövetségeseire kényszerített háború immár döntő szakaszba lépett. Kialakultak a világ-arcvonalak. Az ifjú népek, amelyek az igazságos ügyért harcolnak, szemben állanak a régi önző hatalmakkal, amelyek két évtizeden át elleneztek minden észszerű és békés revíziót, most pedig már egyenesen el akarják vitatni ezektől a népektől az élethez való jogot, Anglia és az Északamerikai Egyesült Államok példátlan és minden államférfiúi józansággal ellentétben álló hatalmi elbizakodottságukban és felismerve, hogy saját hatalmi eszközeik nem elegendők, szövetkeztek a bolsevista moszkovidizmussal, amely minden időkben legnagyobb ellensége az emberiségnek, hogy romlást hozó törvényeiket rákényszerítsék a világ többi részére.**

— **Azt mondják a mai hatalmon levők Angliában és Amerikában, elvakult könnyelműségükben odáig mentek, hogy a lefolyt beszélgetéseken a bolsevizmusnak szabadkezet ígértek Európában, hogy a szovjetet kapitalista érdekeikért rábírják egyre újabb véráldozatokra.**

— **De a háromhatalmi szerződésben szövetkezett államok sorsközössége, egysége és elszántsága minden ilyen tervet és kísérletet egyszersmindenkorra meghiúsít. Katonáink bátorsága már hatalmas teljesítményt végzett. Szovjet-Oroszország döntő csapásokat szenvedett, amelyeket a világ semmiféle hatalma sem tehet többé meg nem történtté. Európa a tengely és baráti államok vezetése alatt mindjobban tömörül. Kelet-Ázsiában bátor ja-**

TŐKÉS FOTO
• PÜSPÖKI PALOTA •

pán szövetségeseink győzelemről győzelemre haladnak és ez a világpolitikai helyzetnek a mi koalíciónk javára történt újabb döntő eltolódását idézi elő.

— Így megyünk bele az 1942-es évbe. Ez az év is új, jelentős feladatok elé állított minket, mert a jelszó még mindig az, hogy megragadjuk és üssük az ellenséget ahol érjük és megértessük vele, hogy a hármas szerződés hatalmainak érdekszféráiban nincs többé keresnivalója. Ebben a harcban, amelyet a Hitler Adolf vezetése alatt álló Németország szövetségeseivel folytat és amelyben európai kultúránk sorsa forog kockán, újra bevált a világháború régi német-magyar fegyverbarátsága.

— A tettek sorsközössége, amelyről annakidején Nagyméltóságod müncheni látogatása alkalmával beszéltem, valósággá vált. Már a bolsevizmus elleni eddigi harcokban a magyar kötelékek a német katonákkal együtt jó néhány győzelmet vívtak ki. Így volt ez a multban és így lesz ez a jövőben is. Németország és szövetségesei nem teszik le a fegyvert mindaddig, amíg Európának ez a keletről való szörnyű veszélyeztetése el nem hárul és amíg végleg el nem vettük Angliától és Amerikától azt a lehetőséget, hogy háborúkat szítsanak békés népek ellen.

— Uraim! Kemény háborús munkát kell még végeznünk, de valamennyiőnk meggyőződése az, hogy a harcokat a hármas szerződésben szövetkezett hatalmak győzelme zárja majd le.

— Emelem poharamat a Kormányzó Úr Őfőméltósága egészségére és a magyar nép boldogulására és felvirágoztatására, valamint Nagymétőságod és a Kegyelmes Asszony személyes jólétére. (MTI.)

Az ünnepélyes fogadtatás

Budapest, jan. 8. Zászlódíszben várta Budapest az érkező Joachim Ribbentrop német birodalmi külügyminisztert.

Végig az útvonalon, amerre a magas vendég elhaladt, az erős havazás ellenére már 9 óra után nagy közönség lepte el az úttestet. Felvonultak a leventék parancsnokaik vezetésével, az iskolák növendékei ezren és ezren. Az Andrássy út és Körút sarkán, a Mussolini téren, a budapesti olasz fascio és a Volksbund ifjúsága helyezkedtek el fekete formaruhában. A diákok és a leventék piros-fehér-zöld kis zászlókat lobogtattak kezükben és igen sok német birodalmi horogkeresztes zászlót is lengetett a szél.

A keleti pályaudvar környékét és a pályaudvart gyönyörűen feldíszítették az ünnepélyes alkalomnal. A pályaudvar előtti téren a 20 méteres árbocokon német és magyar lobogók érnek le majdnem a földig. Négy-ötméteres vékony zászlószalagokkal is díszítették a lobogókat. A téren felsorakozott lovasrendőr díszszázadot szemben a kijárattal; mintha márványból öntötték volna ki. A fogadási csarnok jobboldalát hatalmas német birodalmi címer díszíti, jobbra és balra a címertől német birodalmi lobogó és a hatalmas várócsarnok falát teljesen beborítják a német színek, szemben a német címerrel pedig az angyalos nagy magyar címer fedi magyar zászlókkal díszítve a falat. Végig a várócsarnokot délszaki növényekkel gazdagon díszítették és ugyancsak bent a pályaudvaron, ahol hatalmas vörös szőnyeg fut végig a sínek mentén, délszaki növényekkel szegélyezték az oszlopokat és a perront. Háromnegyed 10 óra előtt kezdtek érkezni az előkelőségek.

A kormány tagjai közül elsőnek Györffy-Bengyel Sándor érkezett, majd Eliássy Sándor főkapitány szemlélte végig a rendfenntartási közegeket. Ezután egymásután érkeztek a külföldi követségek tagjai. A német követség egész személyzete testületileg vonult ki Ribbentrop fogadására és velük együtt jöttek a katonai küldöttségnek tagjai, akik tegnap Schmidt követtel érkeztek Budapestre. A diplomaták közül a japán, az olasz, a finn, a horvát és a bolgár követ és követségük tagjai jelentek meg és ugyancsak a Budapesten akkreditált követségek katonai attaséi. Tíz óra előtt már a fogadócsarnokban helyezkedtek el félkörben a kormány tagjai, Bárdossy László miniszterelnökkel élükön. Megjelent az ünepélyes fogadásra gróf Széchenyi Bertalan a felsőház, Tasnády-Nagy András a képviselőház elnöke és a kormány tagjai mellett állottak fel a katonai előkelőségek, Szombathelyi Ferenc, a vezérkar főnöke, vitéz Lipthay András és Jány Gusztáv vezérezredesek, Rüdiger Imre, az 1. budapesti hadtest parancsnoka, a főváros képviseletében megjelent Karafiáth Jenő főpolgármester, Szendy Károly polgármester. A sok előkelőség között ott volt még Romanelli ezredes, Nickl Alfréd, Ullein Reviczky Antal rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter és mások.

Tíz óra előtt pár perccel felvillannak a reflektorok, a rendőrzenekar rázendít a Hunyadi László-indulóra és lassan begördül az első sinpárra a német külügyminiszter különvonata. A sín mellett vörös szőnyegen áll Bárdossy László miniszterelnök egyedül, mellette oldalt csupán vitéz Horthy István államtitkár, a MÁV elnöke áll két lépésre a miniszterelnöktől, hogy mint a MÁV legfőbb vezetője, a miniszterelnök után fogadja a vendéget.

Pontosan a miniszterelnök előtt áll meg az a szalonkocsi, amely Ribbentrop külügyminisztert hozta Budapestre. Az erősen behavazott, hóval borított ajtót feltárják és megjelenik Ribbentrop a szalonkocsi ajtajában, lelép a perronra és barátságos mosollyal fogadja Bárdossy László miniszterelnök üdvözletét. Pár pillanatig halkan beszélnek, közben a német birodalmi külügyminiszter kíséretében jött előkelő vendégek a szalonkocsi mellett felsorakoznak és Ribbentrop külügyminiszter sorra bemutatja Bárdossy László miniszterelnöknek kíséretének tagjait. Majd a bemutatás után vitéz Horthy Istvánhoz fordul és melegen megszorítja a kezét. A miniszterelnök kíséretében a fogadási csarnokba vonult át Ribbentrop, ahol Bárdossy László miniszterelnök mutatta be kormányának tagjait, a megjelent katonai előkelőségeket és a főváros képviselőit. Amikor Eliássy Sándortól búcsút vett Ribbentrop a bemutatások során, visszafordult és a másik oldalon felsorakozott diplomatákat mutatta be ezután gróf Teleki Gyula protokolfőnök a német külügyminiszternek. Ribbentrop sorra üdvözölte a külföldi diplomatákat és barátságos szavakat váltott a megjelent olasz, japán és finn követtel és a követségek tagjaival. A bemutatások után a kijárathoz vonult a német külügyminiszter és Bárdossy László miniszterelnök.

Ribbentrop külügyminiszter Bárdossy miniszterelnök kíséretében lépett ki az előcsarnokból. Amint alakja feltűnt a Baross téren, az összegyült közönség egetverő üdvrivalgással köszöntötte. A díszszázad jobbszárnyán felsorakozott honvédzenekar a német himnuszra zendített, a díszszázad parancsnoka pedig fővetést vezényelt. Jobbra lendültek az acélsisakos, cserfalombos honvédfejek, a háromszínű zászló mélyen meghajolt. Amikor von Ribbentrop a zászló elé ért, hirtelen megállt, fél fordulatot tett balra és feszes vigyázz-ban karlendítéssel tisztelgett a magyar trikolor előtt. Bárdossy miniszterelnök kíséretében lelépte a díszszázad és a frontharcosok arcvonalát, majd a budapesti német kolónia sorfalát.

Amikor feltűnt Ribbentrop német birodalmi külügyminiszternek alakja, az uccán várakozó közönség harsány éljenzésben tört ki. A taps és éljenzés abbamaradt, amikor a német Himnusz hangjai zendültek fel és a felsorakozott díszszázad parancsnoka »vigyázz! tisztelegj« vezényszava után Ribbentrop birodalmi külügyminiszter és Bárdossy László ellépett a díszszázad előtt. A német Himnusz után a Horst Wessel-dalt játszotta a zenekar, majd a magyar Himnuszt és utána a Rákóczi indulót játszották.

A birodalmi külügyminiszter ezután fogadta a frontharcosok tisztelgését, majd Bárdossy László kíséretében szállására hajtatott. Végig a pályaudvar előtti téren és az útvonalon a közönség éljenzése fogadta a vendéget.

A dunaparti szálló előtt, hol Ribbentrop megszállt, ezrekre menő tömeg gyült össze. Ütemesen éltették Hitlert, Horthyt, Ribbentropot.

A német külügyminiszter kétszer is megjelent az erkélyen, mire újból és újból nagy éljenzés tört fel.

Látogatás a miniszterelnöknél

Ribbentrop külügyminiszter délelőtt 11 óra 45 perckor látogatást tett Bárdossy László miniszterelnök és külügyminiszternél a miniszterelnöki palotában. Ribbentrop külügyminiszter és Bárdossy László miniszterelnök és külügyminiszter szívélyes megbeszélést folytatott.

Kihallgatáson és villásreggelin a Kormányzónál

A Kormányzó Úr Őfőméltósága délután háromnegyed 1 órakor kihallgatáson fogadta Joachim von Ribbentrop németbirodalmi külügyminisztert, akinek ez alkalommal fényképét nyujtotta át. A kihallgatás után a Kormányzó Úr Őfőméltósága és a Főméltóságú Asszony a németbirodalmi külügyminisztert villásreggelin vendégül látták.

Tea az Országházban

Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter tiszteletére gróf Széchenyi Bertalan a felsőház elnöke és Tasnády Nagy András, a képviselőház elnöke csütörtök délután az Országház kupolacsarnokában teát adott.

A fényesen kivilágított kupolacsarnokban háromnegyed 6 órakor érkezett meg Ribbentrop külügyminiszter, Bárdossy László miniszterelnök és külügyminiszter és velük jöttek Sztójay Döme berlini magyar követ és Jagow budapesti német követ, valamint a német birodalmi külügyminiszter hivatalos kíséretének tagjai.

Amikor Ribbentrop külügyminiszter bevonult a kupolacsarnokba, az egybegyült vendégsereg lelkes éljenzéssel, majd szünni nem akaró tapssal köszöntötte.

A német külügyminiszter először a királyi hercegeket köszöntötte, hosszasan elbeszélgetve József királyi herceggel, majd a kormány tagjai üdvözölték és Bárdossy László miniszterelnök ezután bemutatta nekik a pártok vezetőit és több felsőházi tagot és képviselőt.

Ribbentrop német külügyminiszter hosszasan időzött a meghívott magyar előkelőségek körében, fesztelenül elbeszélgetve velük.

A két Ház elnökei ezután a szomszédos felsőházi társalgóba vezették vendégüket. A középen nagy asztal volt terítve és itt foglalt helyet gróf Széchenyi Bertalan a felsőház elnöke és Bárdossy miniszterelnök között Ribbentrop külügyminiszter, szemben Tasnády Nagy András képviselőházi elnökkel.

Az asztalnál ültek még a királyi hercegek, a miniszterek, Szombathelyi Ferenc, a honvédvezérkar főnöke, Sztójai Döme berlini magyar követ, Jagow budapesti német követ s a német birodalmi külügyminiszter kíséretének követi rangban levő tagjai. Közvetlen baráti eszmecsere indult meg a fehér asztal mellett és a sok száz főnyi vendégsereg a felsőházi és képviselőházi társalgóban, valamint a nagy étteremben oszlott el.

A német külügyminiszter hosszasan elbeszélgetett gróf Széchenyi Bertalan felsőházi elnökkel és Bárdossy László miniszterelnökkel, majd vitéz Szombathelyi Ferenccel, a honvédvezérkar főnökével és Reményi Schneller pénzügyminiszterrel folytatott eszmecserét.

Már 7 óra is elmulott, amikor asztalt bontottak és Ribbentrop külügyminiszter Bárdossy László miniszterelnök társaságában a vendégsereg sorfala között elhagyta a magyar országgyűlés házát.

Estebéd

Bárdossy László m. kir. titkostanácsos, miniszterelnök és felesége a német birodalmi külügyminiszter tiszteletére csütörtök este félkilenckor a miniszterelnökségi palotában estebédet adtak.

Az estebéden elhangzott pohárköszöntőket lapunk első oldalán közöljük.

Az estebéd után a miniszterelnöki palota tükörtermében hangverseny volt, amelyen Lossonczy György, az Operaház tagja, Bözörményi Nagy Béla, az Országos M. kir. Liszt Ferenc zeneművészeti főiskola tanára, Báthy Anna m. kir. Operaház tagja, Zathureczky Ede, az Országos m. kir. Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola tanára, Rösler Endre, a m. kir. Operaház tagja és Berg Ottó, a m. kir. Operaház karmestere szerepelt.

Vígszínház mozgó

A kisebbségi sors megrázó története:

Az ősi rög

A szenvedések, az izgalmak filmje! — Fősz.: Paula Wessely — Attila Hörbiger.

A német sajtó a látogatásról

Berlin, január 8. A német sajtó Ribbentrop birodalmi külügyminiszter magyarországi látogatása alkalmából ismerteti a magyar lapvéleményeket, amelyek a német-magyar sors- és kultúrközösséget, valamint a maihoz hasonló veszély idején abból folyó fegyverbarátságot hangsúlyozzák.

Magyarországon — írják a német lapok — elégtétellel hangoztatják azt a bizalmat, amelyet a tengelyhatalmak Magyarország iránt tanusítanak és amelynek szembeötlő kifejezéséül Ribbentrop birodalmi külügyminiszter látogatását tekintik.

Ribbentrop magyarországi látogatásával kapcsolatban a Wilhelmstrassen megemlékeznek arról, hogy Magyarország hűséges szövetségese és egyik legrégibb barátja a birodalomnak.

A világháború eseményei

A csendesóceáni háború

Japán előnyomulás a Maláj félszigeten

A Maláji félszigeten tovább tart a japán erők előnyomulása. A Kuantanból kiindult japán csapatok a várostól délre hatvan kilométerrel a legkisebb ellenállás nélkül elérték a Pahang folyó északi részét.

Kuala Lumpurt, a Maláji félsziget fővárosát a brit csapatok kiürítették és állásaikat a várostól délre rendezték be. **A japán csapatok 28 nap alatt elfoglalták a Maláji félsziget kétharmadát.** A félsziget keleti partján 230, a nyugati partján 300 kilométerrel közelítették meg a japánok Singaporet.

A Singaporeból érkezett legutóbbi hírek kiemelik, hogy Pownail tábornok csapatai súlyos veszteségeket szenvedtek és Kuala Salangorból visszavonultak Kuala Lumpur városába. Ennek a városnak is válságos a helyzete.

A Popolo di Roma sanghâji jelentése szerint japán csapatok már megközelítették Selangor tartomány fővárosát, Kuala Lumpurt, amely a malájfélszigeti gumitermelés központja. Később érkezett távirat szerint a japánok már be is vonultak ebbe a városba. Ez utóbbi hírt pillanatnyilag még nem erősítették meg.

A Messaggero lisszaboni különtudósítója szerint a világ minden részéből befutó jelentések arról számolnak be, hogy Anglia helyzete a Maláji félszigeten egyre súlyosabbá válik. Az utóbbi 48 óra alatt a japánok áttörték az angolok által létesített védővonalakat. Az angolok maguk is elismerik, hogy visszavonulásuk általános jellegű éspedig azért, mert egyrészt nem tudnak megállni a japán túlerő nyomása előtt, másrészt kénytelenek kibujni a japán bekerítő hadmozdulatok alól. A japán vezérkar nagy meglepetéssel szolgált az angol vezérkarnak, amely azt várta, hogy a fő japán támadás a Kuantan tartomány felől éri az angol erőket, ahol a terep is különösen alkalmas a gépesített erők működésére. A japánok azonban meglepetésszerűen a nyugati partvidéken hajtották végre főtámadásukat. **E tervet valóban hallatlan merészséggel vitték keresztül,** miután itt a terep igen nehéz és alig járható. Tény azonban, hogy az út már nyitva áll a Johore tartomány felé, amely az utolsó tartomány a félsziget déli részén.

Singaporei angol tudósítók jelentései szerint **a japánok szerdán széles arcvonalon áttörték a peraki északi frontot a Maláji félszigeten.**

A Singaporeban szerdán kiadott hadijelentés elismeri, hogy **japán páncélos erők nyomultak be a Perak alsó szakaszán a brit állásokba.** A Maláji félsziget keleti részén a britek — a hadijelentés szerint — »tervszerűen« visszavonulnak.

Róma, jan. 8. (Stefani) A japán csapatok a Maláji félszigeten elfoglalták Kuala Lumpurt, Selangor maláj állam fővárosát. (MTI)

Bangkok, jan. 8. A Bangkok Times nyilvánosságra hozott egy malájföldi támaszpontról érkezett jelentést, amely közli, hogy japán repülők a Perakban, Szelangorban, Johoreban, stb. lévő angol állások felett röpcédulákat dobtak le. A röpcédulák az ellenállás azonnali beszüntetését követelik, mert hiszen Malájföld sorsa már megpecsételődött. Más röpcédulák angol, maláj, hindu és kínai nyelven felszólítják a polgári lakosságot, őrizze meg nyugalmát és békésen várja meg a japán csapatok előrenyomulását. A lap azt is közli, hogy a japán repülőgépek kedden a johorei repülőtér ellen intézett támadás során elpusztítottak tíz földön veszteglő brit repülőgépet. (NTI)

A szovjet elleni arcvonal

A német véderő főparancsnoksága közli:

Az ellenség a keleti arcvonal középső és északi szakaszán — súlyos véres veszteségeket szenvedve — szerdán is megismételte támadásait. Néhány helyen még folynak a harcok.

A légihaderő eredményesen támadta a Feodozia kikötőjében lévő rakpartberendezéseket és hajózási célokat. Német repülőgépek az arcvonal többi szakaszán hatásosan folytatták a támadó szovjet erők leküzdését és bombatámadásokat intéztek az ellenség hátsó összekötő vonalai ellen.

Berlin, jan. 8. A német hadsereg tüzérsége Leningrád előtt szerdán ismét hatásos tűz alá vett leningrádi hadifontosságú célpontokat, — mondja a Német TI hivatalos helyről szerzett értesülése. A német tüzérség bombatalálatokat ért el kaszárnyákban, gyártelepeken és egy villamostelepen. (MTI)

A Német TI-vel a következőket közlik: A Krim félszigeten levő Feodozia kikötője, amelyet a bolsevisták nemcsak kirakodásra használtak, hanem utánpótlásuk lebonyolítására is, volt a német légihaderő támadási célpontja.

A külföld találgatása, hogy a bolsevistak a Krim félszigeten végrehajtott partraszállásokkal milyen célokat akarnak elérni, hogy ez a körülzárt Sebastopol mentesítését akarja szolgálni, bizonyosra vehető, de ezt a célt eddig még nem érték el. Kétségtelen továbbá, hogy a bolsevisták kirakodási helyeinek bombázása a bolsevistáknak nagy veszteségeket és nehézségeket okozott.

Északafrikában

A Phoebe angol cirkáló elsüllyedt

Az olasz főhadiszállás közleménye:

A december 18-ára virradó éjjel olasz haditengerészeti egységek behatoltak Alexandria kikötőjébe és megtámadtak két ott horgonyzó angol csatahajót.

Csak most nyert megerősítést, hogy a »Valiant«-osztályba tartozó egyik csatahajó súlyos sérüléseket szenvedett és jelenleg is még javítás alatt van.

Olasz hajóegységek találta úszó roncsokból azt is sikerült megállapítani, hogy torpedóvető repülőgépeink három torpedójától Tobruk előtt eltalált »Phoebe« angol cirkáló elsüllyedt.

Kirenaika nyugati részén heves számum akadályozza a fontosabb hadműveleteket.

Az ellenséges nyomás fokozottan folyik tovább Szollum és Halfaya körül levő megerősített állásaink ellen. A légierő a kedvezőtlen időjárás miatt csak csekély mértékben fejthetett ki tevékenységet. — (MTI)

Egyiptom és a Szovjet

Szófia, jan. 8. Kairóból érkezett hírek szerint a londoni és washingtoni kormány már több hete felszólította az egyiptomi kormányt, hogy vegye fel a diplomáciai és gazdasági kapcsolatokat a Szovjetunióval. A hosszú és nehézkes tárgyalások után az egyiptomi kormány elhatározta, hogy helyreállítja a gazdasági és kereskedelmi kapcsolatokat Szovjetoroszország és Egyiptom között. Ez bizonyos mértékben a szovjet de facto elismerését jelenti. Az egyiptomi kormány azonban nem volt hajlandó diplomáciai kapcsolatokat is felvenni. (MTI)

A Wilhelmstrasse a Törökországban tapasztalható nyugtalanságról

Berlin, jan. 8. Az Eden és Sztalin között létrejött megállapodások miatt bizonyosfokú nyugtalanság tapasztalható Törökországban. Egy erre vonatkozó kérdésre a Wilhelmstrasse illetékes szóvivője kijelentette, hogy a Szovjetuniónak szánt európai szerep természetesen nem érinti közömbösen Törökországot, már csak azért sem, mivel nagyon is ismeretesek a multból a tengerszorossal kapcsolatos moszkvai tervek.

Berlin, jan. 8. Illetékes német helyről közlik: Azokat a híreket, amelyek szerint Eden moszkvai tárgyalásait Törökországban különös érdeklődéssel kísérik, Berlinben egészen érthetőnek mondják, miután a Szovjetunió számára Európában szánt szerepe Ankarában ismeretes. Az a tény, hogy Európa délkeleti részét és az azzal határos területeket nem vették ki Anglia által Moszkva ellenőrzése alá az utalandó területek közül, német felfogás szerint valószínűvé teszik, hogy a brit külügyminiszter és Sztalin közötti tárgyalásokon érintették a Dardanellák kérdését is. Ezért Berlinben teljesen érthetőnek tartják, hogy Törökországban az angol-szovjet egyezmény közleményeit nem tekintik jelentéktelennek és nem teszik »ad acta«, hanem tartalmukat és az ebből adódó lehetőségeket behatóvizsgálat alá veszik. (MTI)

Roosevelt a volt moszkvai amerikai nagykövetet Moszkvába helyezi

Genf, jan. 8. (Német TI) A Daily Telegraph jelenti Washingtonból, ha Roosevelt elnök Steinhardt volt moszkvai amerikai nagykövetet Törökországba helyezi, ez azt jelenti, hogy a középkeleti kérdésben fontos döntéseket hoztak, Mac Muray volt ankarai nagykövetet Washingtonban tartják, ahol mint a középkeleti kérdések szakértője tartózkodik. Minthogy az Egyesült Államok és a Szovjetunió között csak diplomáciai kéréseket kell megoldani, azt hiszik, hogy ezeket a kérdéseket Litvinovval Washingtonban megtárgyalhatják. Tehát nem feltétlenül szükséges, hogy Steinhardt Moszkvában maradjon.

Roosevelt amerikai csapatokat küld a brit szigetekre

Bern, január 8. (Német TI.) Londonból érkezett jelentés szerint londoni jól értesült körökben azt az álláspontot képviselik, hogy Rooseveltnek az az ígérete, amely szerint északamerikai csapatokat küldenek a brit szigetekre, azt jelenti, hogy Írországra még erősebb nyomást fognak gyakorolni, hogy az Egyesült Államok harci erői számára légi és tengeri támaszpontokat biztosítsanak Írországban.

A Neue Züricher Zeitung londoni tudósítója megerősíti azt az értesülést, hogy Ulsterből az angol csapatok kivonulnak és Észak-Írország az Egyesült Államok csapatainak védelme alá kerül. (MTI.)

A bolsevisták aláaknázták Tolsztoj sírját

Berlin, jan. 8. Illetékes német helyről közlik a NTI-vel: Molotov legutóbbi jegyzékében többek között azt is állította, hogy Jaszmaja Polyanat Tolsztoj világszerte ismert birtokát, amelyet Tolsztoj emlékének szentelnek megfelelően átalakítva, a németek összerombolták és kifosztották. Ezt az állítást szemtanuk jelentése és felvétele alapján a tények megcáfolják. Megdöbbentővé teszi Molotov állítását az a tény, hogy a birtokon levő park, ahol Tolsztoj sírja van, teljesen alá volt aknázva. Az aknák következtében a helység több lakosa életét vesztette, minthogy a hóborította aknák nem voltak felismerhetők.

A pánamerikai érlekezlet

Berlin, jan. 8. Buenos airesi jelentés szerint Chile és Peri külügyminiszterei Rio de Janeiróba érkeztek. A rio de janeirói értekezlettel kapcsolatban híre járt, hogy Chile valószínűleg javaslatot terjeszt elő, amely azt tartalmazná, hogy Chile, Ecuador, Columbia, Venezuela, Panama elhatározza, hogy megszakítja a diplomáciai viszonyt a tengelyhatalmakkal Ebben a javaslatban szolidaritási megnyilatkozást látnának az Egyesült Államok irányában.

— **Súlyos munkásszerencsétlenség történt a brennbergi bányában.** Egy karbidlámpa felrobbant és két munkás súlyos égési sebeket szenvedett.

Hungária filmszínház

EMIL JANNINGS,
mint »Krüger apó« felejthetetlen a

Krüger apó

c. filmóriásban!
Nézze meg ma: d. u. 5, 7, 9 órakor! — Híradó!

Kinevezések és előléptetések

A Budapesti Közlöny legutóbbi számában ismét több kinevezés jelent meg. Igy a közoktatásügyi miniszter vitéz **Fehérváry Dezső** állami gyakorló gimnáziumi tanárnak, dr **Balogh Béla** debreceni középiskolai tanárképzőintézeti szolgálattételre beosztott állami gimn. rendes tanárnak, a gimnáziumi igazgatói címet adományozta.

Erdészeti kinevezések

A m. kir. földmivelésügyi miniszter **Romanovszky Dénes** ideiglenes minőségü főerdőmérnököt, a VII. fizetési osztályba, ideiglenes minőségü erdőtanácsossá, **Suhayda Károly, Pammer Dezső** erdőmérnököket VIII. fizetési osztályba főerdőmérnökké, **Kovács-Nagy Zsigmond** erdőmérnököt ugyancsak főerdőmérnökké nevezte ki.

Kinevezések a gazdasági felügyelői karban

A földmivelésügyi miniszter vitéz **Kovássy Lajos** gazdasági felügyelőt a VII. fizetési osztályba gazdasági felügyelővé nevezte ki.

Sági István, Csáky Béla gazdasági segédfelügyelőket m. kir. gazdasági felügyelőkké, **Pásztor János** okl. gazdát ideiglenes minőségü gazdasági felügyelővé, **Zöld János, Juricska Pál, Rotschnek Jenő, Takács József, Szilágyi Imre** okl. gazdákat ideiglenes minőségü gazdasági segédfelügyelőkké nevezte ki.

Ötvös László okl. gazdát ideiglenes minőségü gazdasági gyakornokká nevezték ki.

Kinevezések a gazdasági szakoktatásban

A földmivelésügyi miniszter **Kovács Sándor, Bucsy Iván, Hajdú Sándor, — Petry Jenő** és **Vincze Ferenc** segédtanárokat m. kir. tanárokká, **Sefcsik Béla** ideiglenes gazdasági helyettes tanárt m. kir. tanárrá nevezte ki.

Vízügyi szolgálat mérnöki karában

A földmivelésügyi miniszter a vízügyi szolgálat mérnöki szakának látszámában **Molnár Endre, Eszéki Imre** segédmérnököket kir. mérnökökké nevezte ki

Mezőgazdasági tudományos és kísérletügyi intézményeknél

A földmivelésügyi miniszter a m. kir. mezőgazdasági tudományos és kisérletügyi intézmények tudományos tisztviselőinek létszámában **Kisfaludy Mihály** mezőgazdasági kisérletügyi adjunktust m. kir. mezőgazdasági kisérletügyi II. oszt. főadjunktussá, **Fejér Endre** mezőgazdasági kisérletügyi vegyészt m. kir. mezőgazdasági kisérletügyi II. oszt. fővegyésszé nevezte ki.

A gazdasági munkaügyi felügyelői karban

A földmivelésügyi miniszter a m. kir. gazdasági munkaügyi felügyelői tiszti személyzet létszámában dr **Vech József** id. minőségü gazdasági munkaügyi gyakornokot a X. fizetési osztályba, id. minőségü m. kir. gazdasági munkaügyi segédfelügyelővé kinevezte.

Az egyetemi gazdasági hivatali igazgató kinevezésee

A kultuszminiszter dr **Szabó Imre**, Tisza István Tudományegyetem megbizott gazdasági hivatali igazgatót, a gazdasági hivatal igazgatójává kinevezte.

Mikó Gyula dr egyetemi rk. tanári címmel felruházott egyetemi m.-tanárt, a debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetemi gyógyszertár vezetőjét, egyetemi gyógyszertár vezetői állásában és minőségében az állami rendszerü VII. fizetési osztályba nevezte ki.

Tanári kinevezések

A kultuszminiszter **Horváthy Dezső, Bussa János** és dr **Hegyi Tibor** h. tanárokat rendes gimnáziumi tanárokká kinevezte. Dr **Tankóné Papp Katalint** a debreceni tudományegyetemi könyvtárban s dr **Bihari Jánost**, debreceni tudományegyetemnél müködő h. tanárokat, állami gimnáziumi ideiglenes tanárokká kinevezte.

A kultuszminiszter P. **Balogh Sándor, Kaszinecz István, Bodnár Imre, Kardos Tamás** okleveles tanárokat az állami gimnázium létszámában, helyettes tanárokká nevezte ki.

A kultuszminiszter **Varga László** debreceni m. kir. középiskolai tanárképzőintézethez szolgálattételre beosztott, **Lesi Viktor** és dr **Kiss Árpád** debreceni m. kir. középiskoai tanárképzőintézeti gyakorló gimnáziumhoz az állami gyakorló gimnáziumi tanárok létszámában gyakorló gimnáziumi tanárokká kinevezte.

Frimmer Pál főmühelyoktató lett

Az ifjúsági nevelői munkának egyik kipróbált és érdemekben gazdag tagját **Frimmer Pál** mühelyoktatót is az a kitüntetés érte, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter előléptette. **Frimmer Pál** a felsőfémipari szakiskola mühelyokatója volt. Mind az iskolában, mind pedig a cserkészetben fejtett ki igen értékes nevelői tevékenységet. Példamutatásával, nagy szaktudásával sok értékes szakembert s jellemes magyart nevelt a hazának. A kultuszminiszter most a debreceni felsőiparisko-lához főmühelyoktatóvá nevezte ki a IX fizetési osztályba.

Rónay Béla, debreceni felsőiparisko-lai mühelyoktatót szintén főmühelyoktatóvá nevezte ki a miniszter. Ő is kipróbált, kiváló erő a szakoktatás terén.

Molnár Pál debreceni állami felsőiparisko-lai kisegitő mühelyoktatót a kultuszminiszter mühelyoktató gyakornokká nevezte ki.

Tanitói kinevezések

A kultuszminiszter **Szoboszlay Sándor, Németh Bertalan, Benedek Ákos** áll. kisegitőiskolai tanitókat a népiskolai tanitók létszámában a VII. fizetési osztály 3. fokozatába, **Mák János** rk. **Ury Lajos** ref. tanitót a VII. fizetési osztály 3. fokozatába, **Ráthonyi Anna, Nagy Ilona** tanitónőket a középiskolai képesitésü gyakornokok számára megállapitott illetményekkel, állami h. tanitókká nevezte ki.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Tanügyi s.-titkárrá nevezte ki a kultuszminiszter **Benedek Petur** tanügyi fogalmazót, a tanügyi fogalmazói személyzet létszámában.

A földmivelésügyi miniszter a segédhivatali személyzetének egyesitett létszámában **Kerekes Istvánné** kisegitő munkaerőt díjnoki minőségben alkalmazta.

Altiszti kinevezések

A földmivelésügyi miniszter a mezőgazdasági tudományos és kisérletügyi intézmények altiszti és szolgai személyzetének létszámában **Amrik Gézát** id. minőségü II. oszt. altiszttó kinevezte.

Dávid Miklós áll. kisegitő szolgát ideiglenes minőségben II. osztályú altiszttó nevezte ki a kultuszminiszter.

A debreceni Turul-tábor hullámai

A Debrecenben tartott Turul-tábor eseményei és a fővezér választás eredménye élénk hullámokat vet. Ujabban a „8 Órai Ujság" vázolja fel ezeket a hullámokat. Többek között a következőket közli :

*

A „Fiatalok" cimü ifjúsági folyóirat karácsonyi számában éles támadást intézett a Turul Szövetség újonnan választott fővezérsége ellen. A MEFHOSZ lapja szokatlanul hevesen ront neki a legnagyobb magyar diákszövetségnek és többoldalas cikkében azt fejtegeti, hogy a debreceni követtáboron „az öregek újra fővezérré választották" **Ambrus József** volt fővezért, meg hogy kibuktatták **Fitos Vilmost**, a fiatalokat, a mélymagyar irányzat képviselőit. — A **Flatalság** mindezek részletes tárgyalása után **Kodolányi Jánosnak** nyilatkozatát közli, annak a Turul Szövetségből való kilépését is megemliti.

A diákpolitika ellentéteinek felszinre vetése után a Turul Szövetség nyilatkozatot tett közzé, amelyben hangsúlyozza, hogy a **„Fiatalok"** c. lap a **Turul Szövetség belső ügyeibe avatkozva, hamis és valótlan tételekben bővelkedő támadó cikket"** közölt és hogy a cikk mögött a népfront áll. Hangoztatja, hogy „a következő hetek Turul-munkája tettekel mutatja meg, mi is a különbség a népfront s a népi jobboldali fiatal Magyarországa között".

*

A Turul fővezér nem hajlandó nyilatkozni.

— Ami eddig történt, az mind a Turul Szövetség belső ügye — jelentette ki Ambrus József. A magam részéről nem kivánok nyilatkozni, sőt a legnagyobb mértékben elitélem, hogy egyesek nyilvánosság elé vitték a dolgokat és azokat ott tárgyalják.

A „8 Órai Ujság"-ot nem elégitette ki a nyilatkozat és a Turul Szövetség fővezérségének egyik tagjához fordult, aki jelen volt a debreceni követtáboron is és alaposan ismeri az összes belső ügyeket.

Először **Kodolányi János** szerepéről érdeklődött a lap munkatársa. A válasz igy hangzott :

— Kodolányi János a választáson teljes mértékig Fitos Vilmos megválasztása mellett foglalt állást. Amikor Fitos kibukott, Kodolányi levonta a konzekvenciát, lemondott dominusi tisztségéről, kilépett a Turulból. Ez az egyetlen amit tehetett, nemcsak a saját hanem a Turul érdekében is. Egyébként **Kodolányi János és Ambrus József között régi ellentét áll fenn.** Ismeretes, hogy **Kodolányi János** egyidőben a **Nemzetőr** főszerkesztőjeként szerepelt a nyilvánosság előtt. Ezért állitja nyilatkozatában, hogy ő alapitotta a Nemzetőrt. Holott a valóság egészen más. Még pedig az, hogy **Kodolányi János csupán alkalmazottja volt a Nemzetőr lapkiadó kft-nak,** havi 500 pengős fizetéssel. Ez az a bizonyos „nyilvánosság előtt nem tárgyalható körülmény", mely végül is oka lett annak, hogy Kodolányi **kilépett a Nemzetőr-től.** Kodolányi egy alkalommal a hónap ötödik napján nem kapta meg a fizetését, — ezért vált ki a laptól. Hosszú birósági tárgyalások következtek, végül is a Nemzetőr kiegyezett és kereken **háromezer pengőt fizetett ki** volt főszerkesztőjének. Más titok nincs.

— Beszéljünk talán a követtábori eseményekről.

— Hát igen — mondotta az informátor — annyi igaz, hogy a Turul Szövetségében ma 30 év körüli fiatalok vannak .Azonban az „ellenzék" sem dicsekedhet sok „fiatallal". Ott van mindjárt Fitos Vilmos, aki 29. éves. Az ő tábora mondja „öregnek" a 31. éves Ambrus Józsefet ! Ez az igazság. Kérdés még, hogy — mondjuk Kodolányi János hova tartozik, hogy kerül a — fiatalok közé ?

*

— Mi van a „mélymagyar és népi gondolat" kérdésével ? — volt a következő kérdés :

— **Ez az**, amiről irnak-irnak, de a meghatározás maga olyan homályos valami, hogy megmagyarázására senki sem vállalkozik. **Nem kell itt semmiféle „mélymagyar" politikát csinálni, csak egyszerűen — magyart !**

— Az ifjúság egyébként sem ugrik be a blöfföknek és a hangzatos kijelentéseknek. Mi, fiatalok, a régi turulistákkal együtt jól tudjuk, hogy mi a kötelességünk, nincs szükség üres frázisok puffogtatására.

— A „népi gondolat" leghivebb és hivatott képviselői, az úgynevezett „népi írók" állandó elkeseredéssel nyilatkoznak az ifjúság körében szitott ellentétek miatt és elfordulnak azoktól, akik üres szavaknál többet még soha sem adtak az ifjúságnak s a magyarságnak

— Kijelenthetem, hogy **a fővezér bajtárs idebent a szövetségben egyszer sem fejtett ki semmiféle politikai tevékenységet.** Volt a Turulnak országgyülési képviselő fővezére is, aktív politikus, akkor még sem hánytorgatták ennyire az ügyet. Hogy **Ambrus József** mit csinál a Nemzetőrrel, amely tudvalevően jelenleg az Imrédy-féle Magyar Megújulás Pártjának lapja — az teljesen a magánügye. Vagyunk jónéhányan többségben a fővezérségben olyanok, akik **elsők lennénk a tiltakozásban, hogyha a fővezér bajtárs pártpolitikát hirdetne a szövetségben.**

— Legjobb tudásom szerint a Turul Szövetséget most semmiféle pártpolitika nem fenyegeti. **Mi mindenkor nemzetpolitikát folytattunk s ehhez ragaszkodunk a jövőben is !** A Turult a békecsabai követtáboron fenyegette az a veszély, hogy a nyilas exponens, dr Szabó Gyula és társasága keriti hatalmába Ambrus József ott is megvédte a pártpolitikán felül álló Turult és — Szabóékat kibuktattuk.

— Végeredményben leszögezhetem, hogy a Turulban semmiféle pártpolitikai harc nem dül, legfeljebb személyes ellentétek merültek fel, de ezek minden egyes követtábor után és előtt ismeretes, szokásos jelenségek és ahogy a múltban elmúltak, úgy ezután is feledésbe mennek, mert a magyar keresztyén ifjúság, **a turulisták problémái sokkal nagyobbak, fontosabbak, mint holmi apró civódások, amelyek egyenetlenséget keltenek csupán, és sértik a dolgozni kivánó nagy többség hazafias és nemzeti érdekeit**

A legtöbben azt szeretnénk, hogyha a káros viszály elmúlna, dolgozhatnánk, tanulhatnánk tovább, békében !

Kiss Ernő városi irattárost szatmárra városi levéltárossá nevezték ki

Kitüntetés számba menő kinevezés folytán Debrecen tisztikara ismét elveszíti egyik értékes tagját. Dr. Kiss Ernő irattárost a szatmári főispán **Szatmár város levéltárosává nevezte ki.**

Kiss Ernő rendkívül értékes szolgálatokat tett a város közönségének. 1924 október 20-ika óta van Debrecen város szolgálatában. A levéltárban kezdte működését és 1925 januárjában már letette a levéltárosi vizsgát és tovább, egészen 1929-ig ott dolgozott. Ekkor vette át az irattárat, melyet átszervezett és azóta is közmegelégedésre vezet. Debrecenben már nem sok reménye volt az előrehaladásra, a IX. fizetési osztályban megállapított fizetést élvezte, míg a szatmári városi levéltárossá történt kinevezése folytán ottani működését a VIII. fizetési osztály 3. fokozatában kezdi meg.

A debreceni irattár mintegy 700.000 ügyszámmal dolgozik, de a kezelt akták darabjai felül vannak az egymilliós létszámon.

Kiss Ernő már a korábbi években Budapesten és vidéki városokban tanulmányozta az irattár kezelési rendszereket és olyan újításokat vezetett be a debreceni irattárban, amilyen az országban nem sok helyen található fel. Többek között a bérleti ügyek kezelését, ami körül azelőtt nagy kaosz volt, olyan tökéletesen rendbe hozta, hogy ma öt perc alatt bármilyen lakbérleti vagy birtokbérleti ügy iratcsomóját elő tudják adni, amely az összes vonatkozó iratokat tartalmazza.

Kiss Ernő értékes munkatársakat nevelt és igy remélik, hogy távozása — ami egyébként érzékeny veszteség — nagyobb zökkenő nélkül történhetik meg.

József Ferenc kir. herceg előadása a családvédelemről

A Magyar Családvédelmi Szövetség előadássorozatának megnyitóján vitéz **József Ferenc** kir. herceg előadást tartott a családvédelemről és rámutatott arra, hogy a nemzet arcát a jövőben az anyák alakitják ki: mert minden újszülött egy darab jövő Magyarország. Ismertette előadásában a kir. herceg a társadalmi betegségek gyógymódjait is.

— **A világhirü boxbajnok Dempsey katonának jelentkezett, de nem vették be,** mert öregnek találták. A bajnok 46 éves, tehát jóval túllépte az amerikai korhatárt, mely 35 év.

— **Sajátgyártmányú revolverével lőtte agyon magát** Nagyváradon Kovács Géza 28 éves szerelő. A szerelmi bánat miatt elkeseredett fiatalembert haldokolva szállitották kórházba.

Önkéntes urak!
egyenruhájukat
készittessék bizalommal
Tegdesnéi, Kalvin tér 19.

Félórás hajsza után Debrecen uccáin elfogtak egy bigámistát, aki a robogó vonat ablakán szökött meg

A Ferenc József út járókelői csütörtökön délelőtt 10 óra tájban arra lettek figyelmesek, hogy az Arany Bika előtt rohanva menekül egy sportruhás, elegánsan öltözött középtermetű fiatalember, nyomában a rendőr és hangosan biztatja a járókelőket:

— Fogják el!...

Csakhamar többen a járókelők közül is utána vetették magukat a menekülő férfinak, akit körözésben közölt személyleírás alapján **Czerovszky Zoltán** detektív, a debreceni rendőrség politikai detektívcsoportjának vezetője ismert fel és a rendőrrel együtt üldözőbe vett. A fiatalember a József kir. herceg ucca felé menekült, majd visszakanyarodva a Széchenyi uccán próbált egérutat nyerni. Félórás hajsza után sikerült a rendőrnek elfognia a zilháló, kimerült szökevényt, aki mikor meg akarták bilincselni, rimánkodni kezdett:

— Ne tessék megbilincselni, hiszen tetszik látni, hogy jóformán mozogni sem tudok, megyek én magamtól...

A következő pillanatban azonban ismét megkísérelte a szökést, ezúttal azonban az üldözés nem tartott sokáig, mert az elfáradt férfit elfogták és előállították a rendőrségre.

Igazoltatása során kiderült, hogy Czerovszky Zoltán detektív éles szeme nem csalt, az elfogott fiatalember Máriás Béla 24 éves molnársegéd, csíkszeredai lakos, akit kettős házasság miatt Miskolc környékén elfogott a rendőrség. Egyik felesége Miskolc környékén egyik községben lakik Máriásnak, míg a másik az ország másik részében: Csíkszeredán él. Az őrizetbe vett bigámistát a kézdivásárhelyi ügyészségre akarták szállítani.

A robogó vonat ablakán kiugrott és a hóviharban elmenekült az elfogott férfi

Közben azonban Debrecen közelében sikerült Máriásnak megszöknie olyan módon, mely kalandorregényekre emlékeztet. A vonat már néhány kilométernyire robogott a debreceni pályaudvartól, amikor az addig nyugodtan ülő és alvást színlelő Máriás felhasználta azt, hogy egyik utas egy pillanatra kinyitotta az ablakot, hogy kidobjon valamit. Villámgyorsan felpattant üléséről, félretolta a meglepett férfit és élete kockáztatásával kivetette magát a robogó vonat ablakán.

Meglepett kísérője, akit teljesen váratlanul ért a szökevény villámgyors szökése, ugyancsak pillanatig sem habozott, hanem a fülke ajtaját felszakítva a lépcsőn termet és bravuros szaltóval kivetette magát a vonatból.

Ez már az esti órákban volt, de a hó világított és annak fehér fényénél megpillantotta mintegy 40 méternyi távolságban a menekülő férfi fekete alakját. Utána szaladt, azonban a szemközt fúvó hóvihar valósággal megvakította és negyedórás üldözés után le kellett tennie arról, hogy a szökevényt utólérje. Gyalogosan bement a csendőrőrsre és onnan értesítette a bigámista szökéséről a rendőrséget.

Országos körözés után Debrecen főuccáján felismerik a szökevényt

Még az éjszakai órákban rádiogramon országos körözés futott szét, melyben Máriás Béla pontos személyleírását közölték a rendőrséggel és csendőrséggel. A debreceni rendőrség központi ügyeletén Czerovszky Zoltán detektív vette át a felvett rádiogramot és ez a tény tette lehetővé a bigámista gyors elfogását. Ugyanis csütörtökön délelőtt, tehát Máriás Béla szökése után alig 12 órával Czerovszky Zoltán kiszállt egy kihallgatást eszközölni és mialatt a Ferenc József úton haladt, az Arany Bika előtt szemközt jött vele egy sportruhás fiatalember. Czerovszky Zoltán szemügyre vette és gyanúsan hasonlatosnak találta a körözésben leadott személyleíráshoz. Az Arany Bikánál posztoló rendőrrel igazolásra szólította fel Máriást, aki erre futni kezdett. Ezután történt, hogy félórás hajsza után sikerült elfogni. Ekkorra már többszázfőnyi ember lett figyelmes az uccai üldözésre, sőt számosan részt is vettek abban.

Máriás Béla üldözésének egyik érdekessége volt, hogy a József kir. herceg uccától a Késes uccáig félóra alatt úgyszólván minden uccát beszaladt. Az Arany Bikától való menekülése után a József kir. herceg uccán át kiszaladt a Pesti uccára, innen a Simonffy uccára lefelé a Szepességi ucca irányában. Innen a Szoboszlói út irányába kanyarodott, ahol katonák is segítettek az üldözésben. Itt fogták el először a bigámistát, aki megbilincselése elől megszökve, a fémipariskola irányába szaladt, amikor Rosenthal Ferenc nevű járókelő, aki kerékpárján segített üldözni a szökevényt a rendőrrel együtt, másodszor is elfogta a tettest.

Két feleség és egy debreceni menyasszony

Máriás Béla kihallgatása során elmondotta, hogy a vakmerő szökés után hajnal felé érkezett be gyalogosan Debrecenbe, ahol szintén van egy leányismerőse, akinek „annakidején" udvarolt. Gondolta, hogy míg a két feleség miatt keresik, valahogyan meghúzódik a debreceni leányismerősnél.

— Tisztára a jó lelkem az oka különben — mondotta —, hogy ebbe a csúnya ügybe belecsesztem. Az a helyzet, hogy több leánynak udvaroltam, de hát melyik fiatalember nem teszi ugyanezt...? Mint mondtam már hol ebbe az országrészbe kerültem, hol a másikba és hiába, az ember nem tudja visszatartani a természetét... Az történt, hogy egyszerre két leánynak is volt igénye reám és én egyiket sem akartam megbántani. Tisztán ez volt az oka mindennek...

A bigámista Máriás Bélát a debreceni rendőrség őrizetbe vette és a vizsgálat lefolytatása után Kézdivásárhelyre kísérik az ügyészség fogházába.

Ötszáznál többen kérték a debreceni törvényszéktől a rehabilitálásukat

Elintéztek az elmúlt évben 280 ügyet.

A rehabilitációs eljárások megindulása lényegesen emelte a debreceni törvényszék munkáját az elmúlt évben, mert ötszáznál többen kérték a rehabilitálásukat. A rendelkezések értelmében ezeket az ügyeket a bíróság a törvény szellemének megfelelően zárt ajtók mellett tárgyalta és abban az esetben, ha a kérelmezőnek az élete első büntetésének elszenvedése óta eltelt idő alatt azt bizonyította, hogy rendes, becsületes polgára lett a hazának s panasz nem volt rá soha, minden esetben megtörtént a rehabilitálása és az első megtévedést törölni rendelték a bűnügyi nyilvántartóból és erkölcsi bizonyítványt kapott rá, melyben nem szerepelt az a szomorú megjegyzés, hogy már volt büntetve.

Érdekes, hogy a rehabilitálást kérők legnagyobb százaléka vidékről, vagy egészen messze fekvő helyekről küldték be kérvényüket. Ennek főleg az az oka, hogy az elítéltek a kiszabadulás után eltávoztak a városból, ahol tudták és fejükre olvashatták a szomszédok és ismerősök, hogy milyen bünt követtek el. Kevés azoknak a száma, akik Debrecenben maradtak és innen is adták be kérelmüket. A bíróságok munkája folyik tovább a rehabilitálás terén és az összegyült kérelmekből kétszáznyolcvanat már elintéztek, kérelemnek megfelelően.

Debrecenben csak 38 alkalmi munkást kaptak hótakarításra

A nagy hóesés következtében a forgalom biztonsága érdekében szükségessé vált az uccákon felgyülemlett hó eltakarítása. Az uccaseprők megfeszített erővel dolgoznak, de természetesen kis létszámuk legkevésbbé sem elég a hó eltakarítására. Éppen ezért a város felhívást tett közzé, hogy munkanélküliek jelentkezzenek hólapátolásra.

A felhívás azonban eredménytelen maradt, sem a szociális ügyosztálynál, sem a munkaközvetítőben nem jelentkeztek emberek erre a munkára, így a város összesen csak 38 alkalmi munkást tudott beállítani a hó eltakarítására.

Budapesten sincs elég hómunkás, a főváros a katonaság segítségét kéri

Budapestről jelentik: Csütörtök hajnalban erős havazás indult meg a fővárosban. Összesen tehát 2194 ember foglalkozik a hó eltakarításával, de az egyre fokozódó hóesés újabb munkástömegek felvételét tenné szükségessé. A Köztisztasági Hivatal képtelen több munkást felvenni, mert nincs jelentkező és ezért a katonaság segítségét kérik, hogy a főváros uccáit a hótól megtisztítsák.

Dr Kovrig Béla előadása Debrecenben a magyar birodalmi eszméről és a hivatásrendi gondolatról

Tegnap délután a Déri-múzeum előadótermében tartotta meg dr **Kovrig Béla** kolozsvári egyetemi tanár értékes előadását. Bevezetőben a következőket fejtegette Kovrig professzor:

— Mi nem vagyunk imperialisták, sohasem akartunk más nemzeteket nemzeti formájuktól megfosztani, mindig csak a magunk életterét akartuk megtölteni

— **Ma mulhatatlan feladatunk a magyar birodalom helyreállítása.** Furcsa talán egy tizenötmilliós népnél birodalomról beszélni, amikor körülöttünk kétszáz, háromszázmilliós birodalmak csapnak össze. Nekünk azonban fennmaradásunk érdekében szükségszerű birodalmat alkotnunk, **a Kárpát-medencében népfeletti hivatást kell vállalnunk,** mert az egykori nagy magyar birodalmat helyreállítani ez nemcsak a mult és történelmünk parancsa, hanem létfeltételünk is.

— Ezt a magyar imperializmust elsősorban a harcos magyar ökölleI tudjuk véghezvinni, a diadalmas magyar honvédséggel. Ennek azonban nemcsak felszerelése, felkészültsége, hanem legfőképpen szelleme a döntő. Ez a szellem pedig a társadalom szellemét és erejét tükrözi vissza.

Az organikus magyar társadalom szervezésének problémájával foglalkozott ezután az előadó. A mai magyar társadalom, szerinte, az előző századokból maradt atomhalmaz, amelyet az államhatalom úgy-ahogy bekeretez. A társadalom szervezése olyan kérdés, amely az emberiséget történelme folyamán mindig kísértette. Ma milyen a helyzet nálunk? Van egy csomó társadalmi egyesületünk, van egy csomó érdekképviseletünk. A társadalmi egyesületek örülnek, ha közgyűlést tartanak, díszelnököket választanak, az érdekképviseletek azonban már komolyabb feladatokkal foglalkoznak: a kapitalisztius társadalom bomlásából származó azonos érdekű atomok képviselőiként csoportönzésük más csoport érdekeinek rovására való érvényesítésével. Ezek mind csak megannyi társadalmi álképletek.

— A társadalom új megszervezésében félre kell vetni a francia forradalom nyomán bekövetkezett értékbomlást és a természetes hierarchikus értékrendszert kell uralkodóvá tenni.

— **Az emberi természetre kell építenünk, mégpedig ahogyan az a családban, a legtermészetesebb közösségben mutatkozik. A másik szempont a foglalkozás legyen.** Ezen a két szempontón épül fel a hivatásrendi gondolat megszervezte társadalom. **Az ugyanazon hivatásúakkal érzett rokonságérzés egy táborba hozza az azonos hivatásúakat.** Az ilyen gyülekezés az éthos, a szellem tekintetében különbözik az érdekképviseletektől, azonkívül pedig a munka mennyisége helyett a minőséget teszi irányadó szempontá. Az ilyen hivatásrendek nemzeti önkormányzatot kapván, közvetlen életközelségből tudják ügyeiket szabályozni, amivel pótolják a mai rendszer mellett mulhatatlan szükségességű hatalmas bürokratikus és jogászi szervezet fenntartását.

Végezetül az új rend új embertípusát vázolta lelkes szavakkal az előadó, rámutatván arra, hogy **az új embertípusnak a szellem uralta homo christianusnak kell lennie**, aki egy új, nagy erkölcsi reformnak lesz az eredménye.

Dr Kovrig Bélát előadása végén meleg ünneplésben részesítette a közönség.

Szombaton megnyilik a csecsemőápolási tanfolyam

Megírtuk, hogy az érettségizett vagy hasonló végzettségű nők részére a Debreceni Egészségvédelmi Fiókszövetség és az Egyetemet és Főiskolát Végzett Nők debreceni csoportja rendezésében négyhetes csecsemőápolási tanfolyamot rendez.

Ezt a tanfolyamot ünnepélyes keretek között szombaton délután 5 órakor nyitják meg a felsőkereskedelmi leányiskolában a földszinti 3. számú teremben, ahol még ez alkalommal jelentkezni lehet a tanfolyamra.

Dr **Gaertner István** m. kir. tiszti főorvos, egyetemi magántanár megnyitója után dr **Darkó Jenőné** ismerteti a célkitűzéseket és tantervet, dr **Kulin László**, a gyermekmenhely igazgató-főorvosa, egyetemi magántanár a tanfolyam gyakorlati jelentőségét méltatja.

A tanfolyam igen értékes tudnivalókkal gazdagítja a hallgatóságot. Az előadók kiváló gárdájában szerepelnek: Gaertner István, Kulin László, dr Ruzicskáné Prisztás Gizella, dr Ferenczy Jolán, Ravasz Gizella, Balogh Erzsébet, dr Baranyai Béláné.

A válások divatja mindinkább terjed — állapítja meg a budapesti tábla elnöke

A budapesti tábla évnyitó ülésén nagy beszédet mondott dr **Alföldy Dezső** elnök. Rámutatott arra, hogy emelkedett a házasság felbontására irányuló keresetek száma.

— A válások divatja mindinkább terjed — folytatta. — Még az alsóbb néposztályokban is.

— Ezt a tényt a nemzet életében kétségkívül kóros tünetnek kell tekinteni, mert ha nagyobb mértékben elterjedne, akkor ez már a nemzeti közösség alapjának, a családi életnek válságát jelentené.

Rádió
minden tipus beszerezhető részletre is
Horváth Sándor
Hunyadi ucca 18. szám
Telefonszám: 17—57.

BIZTOSÍTSON TŰZKÁR ELLEN, KÁRA MEGTÉRÜL!

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda Debrecen, József kir. herceg utca 1. szám. Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás). éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta 3·— pengő, negyedévenként 8·70 pengő. Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Vásáry Anna és dr vitéz Ujvárosy-Szabó Mihály esküvője

Tegnap délben esküdtek egymásnak örök hűséget **Vásáry** Anna, dr. **Vásáry** István ny. polgármester, országgyűlési képviselő **leánya** és **dr. vitéz Ujvárosy Szabó** Mihály gyógyszerész, a Rex gyár osztályvezetője.

Az esküvő szük családi körben a menyasszony nagyanyjának házánál, a Kossuth u. 54. sz. alatt folyt le. Délelőtt 11 órakor volt a polgári házasságkötés. Az egyházi esketést **Kolozsváry Kiss** László lelkipásztor végezte, aki nagyon szép beszédet intézett az ifjú párhoz, hangoztatta a szeretet áldásait a családi életben.

A menyasszony részéről **Jóna** István földbirtokos, a vőlegény részéről pedig nagybátyja, **Harsányi** Pál, a Városi Takarék és Hitelintézet vezérigazgatója voltak a tanuk.

Az esküvő után ugyancsak szük családi körben ebéd volt, majd a fiatal pár Budapestre utazott.

— **Szilassy főispán hétfőn adja át Bélteky Lajosnak és Dessewffy Elemérnek a Magyar Vöröskereszt Érdemkeresztjét.** Beszámoltunk arról, hogy Bélteky Lajos hajdúszoboszlói református lelkipásztor, a hajdúszoboszlói Vöröskereszt csoport elnöke és Dessewffy Elemér püspökladányi püspöki tanácsos, a püspökladányi Vöröskereszt csoport elnöke értékes munkásságuk elismeréséül a Magyar Vöröskereszt Érdemkeresztjét kapták. A kitüntetések megérkeztek a főispáni hivatalba, ahol Szilassy László főispán hétfőn délben félegy órakor ünnepélyes keretek között adja át azokat Bélteky László lelkipásztornak és Dessewffy Elemér püspöki tanácsosnak.

— **Az iraki nemzeti felkelés vezetőinek perét befejezték** és halálra ítélték távollétében a felkelés vezetőit. A bagdadi hadbíróság halálra ítélt két minisztert, három ezredest és egy tábornokot.

— **Az Országos Középiskolai Tanáregyesület debreceni köre,** szombaton délután 5 órakor, a ref. gimnázium tanácstermében ülést tart. Dr Ernst Häckel, a német intézet vezetője tart előadást. Érdeklődök szives megjelenését kéri az elnökség.

x **Dr Dickman Sándor orvos,** Mester utca 45. sz. katonai szolgálatból visszatért, ismét rendel.

— **Kultúrdélután az Iparos Körben.** Az Iparos Kör vasárnap, január 11-én délután 6 órakor műsoros és tánccal egybekötött kultúrdélutánt tart az Iparos Kör Simonffy utcai 1. I. emeleti helyiségében. Az előadást dr Hankiss János egyetemi tanár tartja.

— **Az Osztálysorsjáték tegnapi húzásán** 10.000 pengőt nyertek: 23728, 82810. 5000 pengőt nyert: 74352. 4000 pengőt nyert: 43144. 2000 pengőt nyert: 75552. 1000 pengőt nyertek: 11767, 11786, 24567, 63983, 67863, 71422, 84910, 90928, 39941. 500 pengőt nyertek: 72, 10665, 21940, 33033, 44766, 68541, 71842, 87267. 400 pengőt nyertek: 21522, 31985, 37192, 70827. 300 pengőt nyertek: 40, 2016, 2643, 3365, 3864, 6522, 11100, 11968, 12971, 18108, 18133, 19025, 23895, 26826, 32955, 40657, 43229, 46751, 49772, 54550, 57387, 59905, 62240, 62408, 62733, 63068, 67171, 67820, 68257, 68408, 73070, 76633, 77556, 77804, 80689 81759, 83631, 89679, 90148, 39750, 94787, 95060.

Az idén nem rendeznek bált Debrecenben

Három-négy táncmulatság engedélyezhető csak a farsang alatt

Hírt adtunk arról a hivatalos rendelkezésről, melynek értelmében az idei farsangban elmaradnak a komoly napok következtében nem időszerű bálok. Debrecenben az általános, egész országra szóló rendelkezés következtében tehát szintén nem lesz egyetlen bál sem, mindössze 3—4 táncmulatságot engedélyez február közepéig bezárólag a rendőrség. Több mulatságra engedély nem adható és ezeknek a zárórája sem terjedhet túl hajnali 3 órán.

Amennyiben ezek a táncmulatságok jótékony célra nyernek rendezést, úgy a rendőrségi engedély kérése előtt külön megszerzendő a polgármesteri engedély a jótékonycélú rendezés érdekében.

Tekintettel arra, hogy az idei farsang folyamán mindössze a lehetséges 3—4 táncmulatságra lehet engedélyt nyerni, már az engedélyekre vonatkozó kérelmek nagyrészt befutottak a rendőrségre, úgyhogy a debreceni farsang képe néhány nap alatt teljes egészében kibontakozik.

---

x **Vattay** tánciskolában január 14-én diákok részére tánctanfolyam kezdődik. Kossuth u. 11.

— **Vasúti kocsik igénybevétele.** A m. kir. kereskedelem és közlekedésügyi miniszter úr közölte, hogy a jelenlegi viszonyokra, valamint az államvasútak nehéz kocsihelyzetére tekintettel, a kocsiszükséglet biztosítása végett célirányos a MÁV igazgatósága illetékes (F. 2.) osztályához fordulni. Felhivjuk azért a gazdaközönséget, hogy kocsiszükségletének biztosítása érdekében kellő időben forduljon a MÁV igazgatóság illetékes osztályához (Budapest, Andrássy út 73. sz).

— **Nagyon érdekes bűnügyet tárgyal a csikszeredai törvényszék.** A vádlottak padjára kerül Balogh Lajos fiatal csángó, aki néhány nappal a Székelyföld visszacsatolása előtt agyonlőtte Atanasiu Pétert, a moldvai és gyimesi határvidék rettegett haramiáját. Balogh azzal védekezik, hogy őt a haramia arra akarta kényszeríteni, hogy vele tartson és hűsége jeléül ölje meg a saját feleségét.

— **A volt Jugoszlávia területén igen sok orosz menekült él, akik most jelentkeznek a német hatóságoknál,** hogy a bolsevikiek uralma alól felszabadított területekre visszatérjenek. A németektől fizetést és egyenruhát kapnak. Résztvesznek az orosz területek polgári igazgatásában.

— **Brüsszelben három halálos ítéletet hoztak** lőszer és fegyverrejtegetés miatt.

— **Elítélték 10 évi fegyházra a férjet, aki megölte feleségét.** Budapesten ez év május 26-án Götz János lakatossegéd az uccán megölelte különváltan élő feleségét és közben szívenszúrta egy disznóölő késsel. Az asszony azonnal meghalt. A tárgyaláson a gyilkos férj elmondotta, hogy a felesége megcsalta, megbocsájtott neki, de újra megcsalta. Állandóan veszekedtek. Nagyon szerette az asszonyt és a véres eset idején is kérte, hogy térjen vissza és becsülje meg magát. A bíróság ítélete jogerős.

— **A vihar megölt 24 embert** Rio de Janeiróban. Az ítéletidő következtében a forgalom megszakadt és súlyos anyagi károk keletkeztek.

— **Nyukosz. tagok figyelmébe.** Tekintettel a mai közgyülés tárgyának rendkivüli fontosságára, kérem a tagoknak lehetőleg teljes számmal való szives megjelenését Elnök

— **A magyar piarista-rend névtára** most jelent meg. Az 1597-ben Calasanti Szent József által alapított tanítórend Magyarországra 1715-ben került. Jelenlegi főnöke Zimányi Gyula, a magyar rendfőnökök sorában 34-ik. A rend tanácstagjai Bíró Imre, Balanyi György, Nomek Vince és Rokka Pál, aki rendfőnöki titkár is. A rend összes tagjainak száma 306. Három egyetemi tanár, egy katolikus tanügyi főigazgató és 187 a rendi gimnáziumokban működik. A felszentelt rendtagok száma 244 A legidősebb rendtag Madarász Pál, a nagykanizsai rendház tagja 70 esztendős. A rendházak száma a visszatért kolozsvári, máramarosszigeti és nagykárolyi házzal együtt 14, a gimnáziumoké 13, amelyekbe az elmúlt iskolaévben 6040 tanuló járt

— **Hargitaváralja jelképes székelytársközség** képviselőtestületi gyülést és rendes összejövetelét január 10-én, — szombaton este félnyolc órakor tartja a Gambrinus külön termében, melyre a község lakosait szeretettel hivja és várja az **Előljáróság.**

— **Svájc lakossága 4,250.000.** A svájci népszámlálás eredménye szerint Svájcnak ezidőszerint 4,250.000 lakosa van. Az 1930 évi népszámlálás óta a népesség tehát mintegy 200,000 lélekkel gyarapodott.

— **Keresik Paringaux halálvonatának utas-szemtanuit,** hogy vallomást tegyenek arról, kik utaztak január 4-én a Páris—Troyes közt haladó vonat első- és másodosztályú kocsijaiban.

— **Nyulra akart vadászni** F. Tóth Péter kecskeméti gazdalegény, de olyan szerencsétlenül esett el, hogy a fegyver csöve a vállához szorult és az elsült fegyver szétroncsolta a vállát. A sérülése életveszélyes.

— **A Quartetto Poltronieri Debrecenben** Városszerte igen nagy érdeklődés előzi meg az európaihírű Quartetto Poltronieri hangversenyét. A híres vonósnégyes a magyarországi Olasz Kultúrintézetek rendezésében több nagy városban hangversenyez. Debrecenben holnap, azaz 10-én este 8 órai kezdettel tartja a koncertjét, a városi zenede hangversenytermében. Az ingyenes hangversenyre jegyek kizárólag az Olasz Kultúrintézetben kaphatók. Műsormegváltás kötelező, ára 50 fillér. — Hatvan ucca 2., telefon: 12-04.

— **Árdrágítás a bikabőrrel kapcsolatban.** Kállay Sándor balmazujvárosi marhakereskedőt feljelentették, mert a községtől megvásárolt bikának a bőrét kilónként 1 pengő 20 fillérjével adta el Zaveczky Andor kereskedőnek. A nyers bőr kilójának ára 78 fillérben volt megállapitva. A debreceni törvényszék rövidesen tárgyalást tart az ügyben.

— **Megrendítő öngyilkosság Kolozsvárott.** Szerdán Kolozsvárt, a Teleki Pál ucca 5. szám alatti lakásán főbelőtte magát Tanka Károly, a tordai unitárius egyházmegye főgondnoka. A szerencsétlen ember koponyáját teljesen szétroncsolta a revolvergolyó és azonnal meghalt. Tanka a bécsi döntés után Tordáról Kolozsvárra menekült. Az utóbbi időben nagyon szűkös viszonyok között élt. Mivel búcsúlevelet nem hagyott hátra, nem tudják, hogy miért követte el végzetes tettét.

— **Meghalt Kézdi-Kovách László.** Kézdi-Kovách László festőművész, a boldog magyar békevilág kedvelt tájképfestője, aki egyben a maga idején neves képzőművészeti kritikus s csengő nevü iró is volt, 78. éves korában Budapesten elhunyt.

— **Kiesett a kályhacső, a széngáz megmérgezte az egész családot.** Szabó Ferenc cellédömölki fűtőházi munkás reggel, amikor éjszakai szolgálatából hazatért, hiába kopogtatott zárva talált lakásán, senki nem jelentkezett. Rosszat sejtett, ezért feltörte a lakás ajtaját és bent a szobában fojtó füstben, megdöbbentő látvány fogadta: egész családja: felesége, annak 13 éves öccse és hathónapos csecsemőjük eszméletlenül feküdtek az ágyban. Kiderült, hogy éjszaka, alvás közben kiesett a kályhacső és a kiömlő széngáz megmérgezte az egész családot. Mindhármójukat beszállították a közkórházba, ahol az orvosok Szabónét és a 13 éves fiút magukhoz tudták téríteni, a hathónapos csecsemőn azonban már nem tudtak segíteni, meghalt.

Az én életem

Én nem születtem boldogságra
Engem a bánat hordozott,
S egy borús késő őszi napon
Mint nehéz terhet itthagyott.

Azóta járom göröngyös utam,
S lábam néha tövisre hág,
Mert nem születtem boldogságra
Cudar volt hozzám a világ.

Pappné Laskay Erzsike.

Az abbevillei tömeggyilkosság a német haditörvényszék előtt

Brüsszel, január 8. (NST.) Amiensben a német haditörvényszék most kezdte meg az abbevillei tömeggyilkosság bünperének tárgyalását. A tömeggyilkosságot, amely annakidején nagy feltűnést keltett, még 1940 május huszadikán követték el. A tömeggyilkosság 21 áldozata egy internált szállítmányhoz tartozott. Belgiumban 1940 május 10-én a nyugati hadjárat megindulásakor sok különböző nemzetiségü polgári személyt letartóztattak és később ezeket az internáltakat Franciaországba vitték. Egy 78 tagú fogolyszállítmány a május 20-ra virradó éjszaka érkezett Abbeville városkába. Mivel a város börtönében nem volt hely, a foglyokat a városi zenepavillon pincéjébe zárták. Másnap Caron népiskolai tanító, akkori tartalékos hadnagy parancsára a foglyokat kis csoportokban kiengedték a zenepavillonból és **puskalövésekkel és bajonettszúrásokkal lemészároltatták. Összesen huszonegy embert gyilkoltak le, köztük hat belgát, öt olaszt, négy németet, három hollandot, két magyart és egy kanadait.** A meggyilkoltak között volt a flamand Dinasomozgalom alapitója és vezetője, Jovis van Severen is.

A tárgyalás napokig eltart.

— **Tánc a halálba.** Szombathely szomszédságában levő Kámon község egyik vendéglőjében nagy társaság jókedvűen mulatott. A táncolók között volt özvegy Vincze Jánosné 50 év körüli szombathelyi asszony is két leányával. Záróra felé Vinczéné már a harmadik csárdást táncolta, amikor a táncospárok között hirtelen rosszul lett és összeesett. Nyomban orvosért szaladtak, de a gyors orvosi beavatkozás sem tudott már segíteni: szívszélhüdést kapott és meghalt.

— **Öngyilkos lett nővére esküvője napján** Désen Kassai Lambert 17 éves sárvári fiatalember. A fiatalember akkor lőtte magát agyon, amikor nővére, Kassai Jolán tanítónő az esküvőjét tartotta Sárváron. A fiatalember egy idősebb kolozsvári leányba szerelmes lett. Nem tudta elhagyni s nem foglalta el állását sem a szombathelyi vasútnál, inkább a halált választotta.

— **Segélyért pályázhatnak január 20-ig mindazok az árvák,** akiknek apjuk a visszaszerzett területeken mint legénységi állományú honvéd vagy csendőr halt meg a harcok során. A segély iránti folyamodásokat a járási főszolgabiráknál, városokban a polgármesterhez kell beadni. A segélyeket a Horthy Miklós segélyalapból utalják ki és méltányos esetben a kérelmező éveken át megkaphatja újabb kérés nélkül is.

— **Romlott ételek okozta mérgezések leküzdésénél** a gyorsan és biztosan ható természetes **„Ferenc József"** keserűvíz azonnali igénybevétele — egy, vagy két ivópohárral — gyakran rendkivül fontos segédeszköz. Kérdezze meg orvosát!

— **A Duna jeges vizébe fulladt** egy német hajós a budapesti hajógyári szigetnél. Fejével zuhant a jeges vizbe, Pleyer Antal 19. éves hajókezelő s mire társai kihuzták a jégből, megfulladt.

— **Zsidó istentiszteletek.** A debreceni statusquo ante izraelita anyahitközség templomaiban az istentiszteletek rendje január 9—16-ig: Péneken este mindkét templomban 5, szombaton reggel fél 8, délelőtt a Kápolnási uccában (ifjúsági) 10, délután (ifjúsági) félnégy, délután mindkét templomban negyedöt, este 5.55, köznap reggel mindkét templomban 7, este félhat órakor. Hitszónoklat: pénteken este a Kápolnsái uccában. **Rabbiság.**

Kelemen Géza előadása a bulgár közoktatásról

A Bulgár—Magyar Társaság összejövetele

A **Bulgár-Magyar Asztaltársaság**, mely dr **Balla Bertalan** elnök vezetésével egyre szebb, értékesebb munkával mélyíti el Debrecenben a két rokon nemzet közötti barátságot a Gambrinus külön termébe ntartotta havi összejövetelét, nagyszámú érdeklődő jelenlétében.

Horváth Ferenc HÉV főfelügyelő, a társaság alelnöke nyitotta meg az összejövetelt, megkapó szavakban méltatva dr **Balla Bertalan** elnök érdemeit annak a céltudatos munkának irányításában, mely előadások sorozatával és a társaság összejövetelein át igyekszik minden részletében megismertetni a bulgár nép életét, kultúráját, történelmét Beszámolt **Horváth** alelnök arról a látogatásról, melyet dr **Balla Bertalan** elnök hitvesével és **Horváth Ferenc** alelnökkel a múlt hónapban tett a bulgár követnél, katonai attasénál és egyik követségi tanácsosnál, ahol rendkivül meleg fogadtatásban részesültek és szívélyes üdvözlet tolmácsolására nyertek felkérést a debreceni Bulgár-Magyar Asztaltársaság tagjai számára.

A nagy tetszéssel fogadott megnyitó szavak után **Kelemen Géza** tanár, állami kisegítő iskolai igazgató tartott értékes eredeti szempontokat felvető előadást Bulgária közoktatásügyéről. Ismertette a bulgár közoktatásügy történetét a török hódoltság idején, majd a felszabadulás után. Bulgária közoktatása vetekszik a legtöbb nyugati államéval, sőt soktekintetben, messze ezek előtt jár. **Analfabéta kevesebb van a bulgár földön, mint számos nyugati országban.** Oktatási rendszerük teljesen gyakorlati. Az elemi iskola náluk négy osztályos. Ezt követi a hároméves progimnázium, amely mintegy középiskolai előkészítőnek felel meg. Tehát alapfokon hét évi oktatást nyujt a bulgár iskola. A középiskolai gimnázium, — mely klasszikus, félklasszikus és reál tagozatú, 5 esztendős és ezzel zárul a voltaképpeni középiskolai oktatás. Ez az öt év egybekapcsolódik a 3 éves progimnáziummal és szerves egészet alkot. Általában 5000 lakosú községeknek már van progimnáziumuk Bulgáriában, ahol az ifjúságot **huszonhétezer pedagógus** oktatja. Az ipari oktatás a szakoktatás keretébe tartozik, míg azok számára, akik nem tudják tanulmányaikat befejezni, ami Népfőiskoláinkhoz s iskolánkívül népmüvelésünkhöz hasonló kiegészítő iskola nyujt az általános müveltség elsajátítására módot. Félfőiskola a kétéves tanítóképző, melybe az ötéves gimnázium végzettségével lehet menni, s ezek fölött vannak az egyetemek és akadémiák.

A bulgár közoktatásügyi törvények érdekessége hogy azokat csak **hosszabb gyakorlat után iktatták be, ha valóban beváltak. Volt törvény, amit 18 évi gyakorlat után szentesítettek.** Az elemi oktatás ingyenes, sőt szegény tanulók nemcsak tanfelszerelést, hanem ingyenes **menzát is kapnak.** Különbözeti vizsga a bulgár iskolák között nincsen és a tehetséges ember, függetlenül a végzett iskolatipustól, mindenütt boldogulhat, ha gyakorlatban megállja helyét. **A pedagógusok nem különülnek el,** hanem egyetemi tanár és tanító egyaránt **ugyanannak a szövetségnek tagja.** Bulgária közoktatásügye — állapította meg a kiváló pedagógus — olyan fejlett, hogy reméljük ez a földrajzilag a Balkánon fekvő testvérnemzet az Uj—Európa rendezésénél már csak magas kultúrájánál fogva is, megkapja a Balkánon a vezetőszerepet.

Kelemen Géza igazgató nagyértékü, ujszerü előadásáért **Horváth Ferenc** alelnök és **Vargha Béla** igazgató mondott köszönetet, rámutatva arra, hogy ez a nagy pedagógiai tudással felépített előadás jelenékeny mértékben hozzájárult ahhoz, hogy a társaság tagjai teljesebb képet nyerjenek a bulgár kultúráról.

— **Az Ipartestület értesíti tagjait,** hogy azoknak névsorát, kik tagdíj hátralékuk **miatt az alapszabály** értelmében sem tanácskozási, sem szavazati jogukat nem gyakorolhatják — elkészítette és **úgy az elsőfokú iparhatóság** hirdető **tábláján, mint a** testületnél közszemlére **kifüggesztette.** Felhívjuk **tagjainkat, hogy a névsort** tekintsék meg és az esetleges észrevételeiket azonnal tegyék meg. Hivatalos óra délelőtt 9—1 óráig. **Ipartestület elnöksége.**

Enyedi Andort választották meg a Tiszáninneni Egyházkerület püspökévé

A Tiszáninneni Egyházkerület református egyházközségei január 6-ig voltak kötelesek szavazatukat leadni az elrendelt püspökválasztás során. Farkas István püspök halálával üresedett meg az egyházkerület lelkészi vezetői tisztsége. A beérkezett szavazatokat csütörtökön délben bontották fel Farkasfalvi Farkas Géza egyházkerületi főgondnok elnöklésével működő szavazatbontó bizottság előtt.

Összesen 330 egyházközség szavazott és leadtak 634 szavazatot. Ebből Enyedy Andorra, az eddigi egyházkerületi lelkészi főjegyzőre 623 szavazat esett, Pósa Péter esperes 12 szavazatot kapott. úgy látszik, hogy csak egyházmegyéjének községei szavaztak rá.

A szavazás eredményét küldöttség hozta Enyedi Andor püspök tudomására és **üdvözöltók őt a csaknem egyhangú megválasztása alkalmából.** Enyedi közvetlen szavakkal köszönte meg az üdvözlést.

Az új püspök beiktatása rendkívüli közgyülés keretében február hónapban történik meg nagy ünnepélyességgel. A beiktatást dr. Ravasz László dunamelléki püspök, a konvent és a zsinat elnöke fogja végezni.

Dr **Enyedy Andor,** a tiszáninneni református egyházkerület új püspöke 1885 október 5-én Szirénfalván, Ung megyében született. Ősei II. Rákóczi Györgytől kaptak nemességet Nagyenyeden. A családból igen sok lelkész és tanító került ki. Gimnáziumot és teológiát Sárospatakon végzett, **teológiai doktori oklevelet pedig a debreceni Tisza István tudományegyetemen szerzett.**

Segédlelkész volt Sátoraljaújhelyen Fejes István püspök mellett, akinek lelkész utódjává választották. 1922-ben választották miskolci lelkésszé és ezt az állását 1924-ben foglalta el. 1931-től az egyetemes konvent belmissziói előadója, 1932-től a tiszáninneni egyházkerület lelkészi főjegyzője, az országos zsinat rendes tagja. 1941-ben kormányfőtanácsosi címet kapott. Egyházi beszédei három nagyobb kötetben jelentek meg.

Hivatalos kiküldetésben több külföldi tanulmányutat tett Franciaországban, Angliában és Finnországban s igen sok nemzetközi konferencián vett részt a református egyház képviseletében.

Törlik a honvédelmi szolgálatot teljesitők kereseti és jövedelemadóját

A pénzügyminiszter elrendelte, hogy a honvédelmi szolgálatot teljesítő iparosok, kreskedők és más hasznothajtó foglalkozást, valamint szellemi szabadfoglalkozást folytató személyek terhére kivetett általános kereseti adónak a hadbavonulás időtartamára és a jövedelmi adónak erre a jövedelemforrásra aránylagosan eső részét törölni kell, feltéve, hogy a hadbavonultnak nincs olyan hozzátartozója, aki helyette az ipart stb. folytathatta.

A pénzügyi hatóságok felhatalmazást nyertek arra, hogy az említett adókat a hadbavonulás napjától törölhessék, a következő évi kivetésnél pedig ezt a körülményt az adóalap megállapításánál figyelembe vehessék, ha a hadbavonult vagy hozzátartozója hitelt érdemlően igazolja, hogy az ipart stb. hadbavonulás miatt volt kénytelen teljesen szüneteltetni és nincs olyan személy, aki őt foglalkozásában helyettesíthetné.

Tizenötévi fegyházra ítéltek el kettős gyilkosság miatt egy volt debreceni házmestert

Hírt adtunk már arról, hogy egy volt debreceni házmester, Köllő János, aki éveken át álnéven élt itt, most került kettős gyilkosság miatt a székelyudvarhelyi bíróság elé. Még 1923 nyarán történt, hogy a Székelyszentlélek és Székelyudvarhely közötti országúton Köllő János két ismeretlen tettestársa segítségével megtámadta Mihály József és Mihály Keresztély szentegyházasfalui fuvarosokat.

Köllő és társai a két fuvarost fejszével agyonverték és elrabolták 1300 lej készpénzüket.

A holttesteket Szeike-fürdő közelében egy búzatáblában rejtették el. A gyilkosság után Köllő János átszökött a megszállt területről Magyarországra és Simon János álnéven mint uradalmi cseléd, később pedig Debrecenben mint házmester vállalt állást.

A visszacsatolás után a magyar hatóságok rábukkantak az álnéven bujkáló gyilkosra, akit letartóztattak.

Ügyében most tartották meg a tárgyalást a székelyudvarhelyi törvényszéken, ahol Köllő sírva tagadta bűnösségét. A tárgyaláson megállapították, hogy Köllő igen sokszor volt már büntetve, de minden alkalommal megszökött a fegyházból.

Az ítéletet éjjel 11 órakor hirdette ki a törvényszék és szándékos emberölés és rablás miatt 15 évi fegyházra ítélte Köllőt.

Az ügyész súlyosbításért, Köllő védője pedig az elévülés és az enyhítő körülmények figyelmen kívül hagyása miatt felmentésért fellebbezett.

GYÁSZROVAT

Özv. Faragó Jánosné Tóth Juliánna, 78. éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután félnégy órakor lesz a Köztemető 2. B) ravatalozójából. Lakás: Domokos Lajos ucca 14. Temetését: **Bartha** vállalata végzi.

Isaszegi József Attila 7. éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután négy órakor lesz a Köztemető 2 B) ravatalozójából, római katolikus szertartással. Lakás: Hajdúszentgyörgy Dankó temetkezés.

Özv. Morova Ferencné Nagy Eszter 68. éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a Köztemető 3. ravatalozójából. Dankó temetkezés.

Özv. Tóth Péterné Ökrös Juliánna, 80. éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 3 órakor lesz a Köztemető 3. ravatalozójából. Dankó temetkezés.

Özv. Szentpétery Sándorné Nagy Zsuzsánna 75. éves korában elhunyt. — Temetése vasárnap 3 órakor lesz a 3-as ravatalozó teremből. Lakás: Olajütő 14. sz. — Gebauer-cég rendezi.

Dr Szilvássy Zoltánné Czelláth Ilona, 56. éves korában elhunyt. Temetése szombaton 3 órakor lesz a 2. A) ravatalozó teremből. Lakás: Domokos Lajos ucca 15. — Gebauer-cég rendezi.

— **Alcazar egyik védőjének hősi halála.** Madridból jelentik: Joaquin Miedes falangista, az Alcazar hős védőinek egyike, akit Moscardo tábornok többizben napiparancsban dicsért meg, a keleti harctéren elesett. Vele kihalt egész családja a haza szolgálatában, mert apját, nővérét és három fivérét a kommunisták ölték meg és anyja bánatában halt meg. (MTI)

— **Megbénult Törökországban a vasúti közlekedés** a havazás miatt.

— **Nemzetgyalázás egy pengő illeték miatt.** Antonisza Lászlóné külföldi honosságú asszonynak lakhatási kérelmére egy pengő illetéket kellett volna befizetnie. Emiatt sértő kifejezéseket használt, úgyhogy nemzetgyalázás vétsége miatt a debreceni ötös tanács, majd a Kúria kéthónapi fogházra ítélte

Szinház, Film, Szórakozás

Szinházi műsor:

Pénteken este: **Az ördög nem alszik.**
Szombaton délután: **Bécsi gyors.**
Szombaton este: **3 Huszár.**

A szinházi iroda jelenti:

Ma pénteken este, mérsékelt helyárú propaganda előadásban a legmulatságosabb bohózat, **Az ördög nem alszik** kerül előadásra.

Szombaton délután filléres helyárakkal a **Bécsi gyors,** vidám operett, szombaton este U Kováts Terus és Szücs László felléptével utoljára kerül előadásra a **Három Huszár,** pompás burleszk-operett.

Vasárnap délután és vasárnap este, valamint hétfőn este **Jávor Pálnak,** a Nemzeti Szinház művészének, a magyar filmjátszás kedvenc művészének vendégfelléptével **Nem élhetek muzsikaszó nélkül,** Móricz-vígjáték.

*

VIGSZINHÁZ. „Az ősi rög" a német filmgyártás büszkesége, mert olyan pompás rendezésben, szereposztásban hozta ki ezt az igaz emberi gondolatot reveláló képet, mely méltán kelt érdeklődést és sikert. Minket különlegesen érdekel magyarokat, akik a kisebbségi sorsot kétévtizeden át bőrünkön éreztük a megszállt területeken.

— **Nyári időszámitás Amerikában.** Az Egyesült Államok kongresszusa javaslatot fogadott el, amely felhatalmazza az elnököt, hogy nyári időszámitást vezettessen be, azaz az órát egy órával előbbre igazíttassa, az elektromosáram megtakarítása végett.

— **Hamis ezüstpénzeket adtak át** a debreceni ügyészségnek, a Nemzeti Bank debreceni fiókjától. Egy darab öt pengős és hat darab egypengőst kobóztak el. Régibb hamisítások és hamar felismerhetők. A nyomozás folyik a készítők és terjesztők kézrekerítésére.

— **Tisztiorvosnak adott el csodaszert egy debreceni árus.** Kecskemétről jelentik: Minden járókelőnek feltünt a kecskeméti vásár alkalmával egy han goskodó árús, aki egylovas kocsin állva kínálgatta árúját. Módszere az volt, hogy a konflist megállította a járda mellett és éktelen kiabálásba kezdett: Itt az utolsó alkalom! Már csak négy üveggel van a csodaszerből. Derékfájás, lábfájás, oldalfájás, hátfájás, hasogatás szúrás, szaggatás, egyszerre megszünik Csak egyszer kell bedörzsölni! A legújabb szenzáció! Tessék hölgyeim, tessék uraim. Véletlen szerencsétlenségére éppen tisztiorvosnak adott el egy üveggel az egyik uccasarkon. A tisztiorvos azonnal rendőrt hivatott. Kiderült, hogy a „Columbia" csodaszer árúsítója Ujlaki Sándor, debreceni piaci árús és a „csodaszer" közönséges szájvíz. A vásári árús ügyében most tartott tárgyalást a járásbíróság és kuruzslás vétségéért 10 pengő pénzbüntetésre ítélte.

— **Az MLSZ országos** elnöksége, dr Gidófalvy Pál elnöklésével szerdán tartott ülést, amelyen az 1942 évre szóló költségvetést 363,500 pengő keretben felterjesztették az OSK elé. A „Labdarúgás kiskátéja" c. népszerü mü megírására pályázat kiírását határozták el. Az elnökség figyelembe véve a tavaszi mérkőzéseket, valamint az NB és magyar kupa fordulóinak lebonyolítási lehetőségeit, a tavaszi idény kezdetét március elsejében állapította meg. Ezt megelőzőleg egy héttel, február 22-én kerül sor a magyar kupa első fordulójára.

— **Svájcban egy anya megölte fiát és holttestét befalazta a kandallóba.** Genfben nagy felháborodást okozott annak az anyának borzalmas tette, aki állatias módon meggyilkolta 22 éves fiát. A rendőrség letartóztatta a gyilkos anyát, a 44 éves Roux Máriát. A gyilkosság oka perpatvar volt, amely még december 20-án történt az anya és a fiú között. A gyilkos anya először gázzal akarta megmérgezni a fiát; minthogy ez nem járt teljes eredménnyel, még néhány baltacsapással fejezte be borzalmas művét, majd a holttestet feldarabolva, a kandallóba befalazta. A rendőrség megtalálta a meggyilkolt fiú holttestét a befalazott kandallóban.

Munkásszerencsétlenség a bihari volt román erődök robbantásánál

Súlyos szerencsétlenség történt Biharfélegyháza község határában. Most bontják szét azokat az erődöket, amelyeket a román megszállók építettek, hogy a vas- és más érctartalmát kitermeljék. Ez a munka magánvállalkozás keretében történik, mert az erődöket miniszteri rendeletre azoknak a gazdáknak adták át, akiknek a földjén épült.

Az erődöket egymásután robbantották fel, hogy a kivont vas- és ércanyaghoz hozzájussanak. A robbantást munkások végzik dinamittal. Kedden délután az egyik kiserőd robbantásánál a dinamit hamarabb gyulladt be a kelleténél és a még közelben tartózkodó munkások közül hármat megsebesített.

A legsúlyosabban sebesült Molnár János, aki minden valószínűség szerint elveszti az egyik szemevilágát. Molnár Jánost beszállították a közkórházba, ahol műtétet hatottak végre rajta, de állapota így is válságos.

— Hatalmas ordast ejtett el Derecske határában az egyik községi vadőr. Az a gyanu, hogy a hideg időjárás következtében több vad ólálkodik a vidéken.

SPORT

Bonyodalmak a Zörgő-ügyben — a lelépési díj mellett Tisza átadását kéri az Ujpest

Hírt adtunk azokról a tárgyalásokról melyet szerdán a Debrecenbe érkező Vincze Jenővel, mint Ujpest megbizottjával és Zörgővel folytatott a DVSC vezetősége Zörgő átengedése ügyében. A tárgyalások sikerre vezettek s már-már megtörtént a megállapodás, melynek értelmében ezerötszáz pengő lelépési díj ellenében az Ujpest átadta volna a DVSC-nek Zörgőt. A DVSC vezetősége és Vincze Jenő felhivták az elvi megegyezés birtokában Langfelder Ferencet, az Ujpest igazgatóját, hogy hozzájárulását adja a játékos kiadásához.

Ekkor azonban az történt, hogy az Ujpest váratlanul azzal a kéréssel állt elő, hogy a DVSC a lelépési díjon felül adja át az Ujpestnek Tiszát, sajátnevelésü balösszekötőjét.

Kántor Ferenc MÁV főtiszt, a DVSC főintézője erre kijelentette, hogy ezen az alapon nem hajlandó tovább tárgyalni, a DVSC sajátnevelésü játékosától nem válik meg. Minden elismerést megérdemel ez az álláspont és csak természetesnek találjuk, hogy a DVSC vezetősége nem hajlandó egyik legnagyobb tehetségétől, aki 1—2 év alatt legjobb csatáraink közé kerülhet, megválni.

A DVSC és Ujpest között ezzel meg is szakadtak a tárgyalások, Zörgő és Vincze Jenő a tegnapi napon visszautaztak Ujpestre és mivel értesülésünk szerint más akadályok is merültek fel, a DVSC végleg letett Zörgő megszerzéséről, azonban ugyanakkor tárgyalásba bocsátkozott egy másik kitünő játékossal.

A DVSC csapata ma tartja első labdarugó edzését, fedett pályán.

A debeceni középiskolák diákságát megszervezik a DVSC diáktagjaiul. A középiskolások diák-tagjegyet kapnak és filléres helyárakkal látogathatják a mérkőzéseket.

Nagy DVSC sporttáncmulatság lesz, műsorral egybekötve január hó 17-én, a MÁV egyetértés dísztermében. A műsoros-est tiszta jövedelme új játékosok szerzését szolgálja.

Budapest polgármestere eltörölte a labdarugómérkőzések vigalmi adóját. Követésre méltó példa.

Kitünően sikerült a vidéki középiskolás tanulók műkorcsolyázó tanfolyama. Sajnos, debreceni diákok ezen nem vettek részt.

Hirdetmény

A m. kir. iparügyi miniszter úrnak tudomására jutott, hogy az ország egyes részein olajos magot és növényi olajat hoznak forgalomba. Utasította ezért az elsőfokú iparhatóságokat, hogy az **olajos magvak és azokból készült olajok forgalmát szigorúan ellenőrizze** és a tudomására jutó kihágások megtorlása iránt a szükséges lépéseket haladéktalanul tegye meg.

A m. kir. iparügyi miniszter úr a m. kir. honvédelmi miniszter úrral egyetértve az olajos magvakat és azokból előállított olajokat a 4500—1941 M E számú rendelet alapján az alábbiak szerint igénybevette, illetve igénybevételét elrendelte.

Az olajos magvak és azokból készült olajok a következők: Lenmag, fonállenmag, lenolaj, napraforgómag fajtára tekintet nélkül napraforgó olaj, nyers, finomított és keményített állapotban repceolaj, nyers, finomított és keményített állapotban. Szójabab, szójaolaj, nyers, finomított s keményített állapotban, tökmag fajtára tekintet nélkül tök magolaj, nyers, finomított és keményített állapotban, vadrepcemag, vadrepceolaj, nyers, finomított és keményített állapoban, kendermag, ideértve a rost kendermagot is.

A fentiekben felsorolt olajosmagvak és azokból előállított olajok igénybevéttettek nem olajosmagvakat termelők birtokában levő olajosmagvak, illetőleg növényi olajkészletek. Az olajmagvat termelők által forgalombahozatalra szánt (eladás végett piacra kivitt) olajosmag és növényi olajkészletek még abban az esetben is, ha ezek a házi szükséglet, vagy vetőmag céljára voltak szánva. Nem érinti az igénybevételt az a körülmény sem, ha a készlet birtokosának zsiradékkészlete a 8050—1941 M E számú rendeletben megjelölt határt nem éri el.

Nem vonatkozik azonban az igénybevétel arra az olajosmagra, amelyet birtokosa az 50.000—1941 Ip. M számú rendelet rendelkezéseinek megfelelően megfelelően szerzett meg, továbbá arra a növényi olajkészletre, amelyet eredetileg a Futura által átvett olajosmagból szabályszerű kiutalás alapján állítottak elő, valamint a készlet birtokosához egyébként szabályszerüen kiutalt növényi olajkészletre, végül a szabályszerüen forgalombabocsájtott finomított növényi olajkészletekre.

Felhivja az elsőfokú iparhatóság a város területén olajosmagvakat termelők, valamint mindazoknak, akik olajosmag és azokból előállított olajkészlettel rendelkeznek, figyelmét erre a jelen hírdetményben foglaltakra azzal, hogy meglevő készletüket a Futura helyi megbizottjának (Alföldi Takarékpénztár) kötelesek átadni, a készlet ellenértékét a Futura megbizottja hatóságilag megállapitott ár alapulvételével a kereskedelmi szokásoknak és a tőzsdei szokványoknak megfelelően az igénybevett készlet átvételekor készpénzben köteles megfizetni. **Elsőfokú iparhatóság.**

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

Jánossy magánnyomozó, Virág u. 21. Tel.: 23-78. Több évtizedes gyakorlattal megfigyelést és nyomozást bizalmasan és előnyösen vállal. 1291 3. 10

Gálocsy legrégibb magánnyomozó megfigyelései, nyomozásai diszkrétek, eredményesek. Zöldfa 3. T.: 28-72. 942 1. 15

ALKALMAZÁST nyer férfi

17 éves fiú felvételik, aki a lóhoz is ért., Kinizsi 49. Csapókert, pékségben. 1374

Ügyes, megbizható kifutót felvesz borüzlet, Piac 55. 1361

Fakihordót felveszek. Simonffy ucca 20. 1364

ALKALMAZÁST nyer nő

Fényképészsegédleányt vagy segédet, csakis elsőrendü munkaerőt, valamint tanulót felvesz Tőkés foto. 1300

Három kisleány mellé (10, 5 és 1 és fél évesek) intelligens, megbizható, igazolt gyakorlattal biró, gyermekszerető házias leányt keresek. Ajánlatot a pontos címmel, fényképpel és fizetésigénnyel, eddigi működés leirásával „Családtag" jeligére a kiadóba kérem. 1351

Gépirónőt kezdő fizetéssel azonnal felveszek. Varga ügyvéd, Szappanos 3. 1370

Rongyszőnyegszövéshez munkásnők felvételnek MANSz szövőüzembe, Vágóhid ucca 3. 1360

Jól számoló, perfekt gépirónőt, kereskényt felveszek. Deutsch, Piac 58. 1358

Gyors- és gépirónőt

azonnali belépésre keresünk. A gépirásban tökéletes és irodai teendőkben jártassággal birók előnyben részesülnek. Kézirásos ajánlatokat a fizetési igények megjelölésével „Állandó" jeligére a kiadóba kérünk

ALKALMAZÁST keres nő

Kaucióval akár péküzletbe, akár trafikba — azonnal elhelyezkednék. Cim a kiadóban. 1373

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Jól főző mindenes szakácsnő tanyára nagy fizetéssel felvételik. Cím a kiadóban. 727 vv.

Bejárónő azonnalra felvételik. Püspöki palota I. emelet 3. I. kapu. 1359

Bejárónő egész napra felvételik. Batthyány 1. Vendéglő. 1368

AJÁNLAT

Függönyöket, csipkeszövetet, klöpli anyagokat, klöpli betéteket olcsón. Rothermere u. 36. szám, keresztépület. 1231 1. 21

Korcsolya 5 pengőtől, villanykörtecsere 30 filér, gramofonlemezcsere, dísztárgyak. — Biró, Hunyadi 22. 309 3. 24

Órajavitást vállalok, s ócska órákat veszek, — Schiffmann, Vendég u. 7. sz. kisállomásnál. 1942 11. 3.

Fonásra alkalmatlan angoraszőrből női és férfi kalapot készit Kalapipar, Széchenyi 7. 901 6. 30

Aranyat, ezüstöt, brilliánst magas áron vesz Pollák Endre ékszerész, Hatvan 2. 1869 3. 20

Használt varrógépek, s gépalkatrészek minden géphez. Javitások felelősséggel, vétel, csere. Eisenberger, Csapó u. 101. 1501 1. 25

Legolcsóbban fest, tisztit, Weisz, Arany János ucca 29. sz. 1941 vv

Számos bajára meghozza biztos gyógyulást különleges haskötőim. Kiss Béláné, Kossuth 59. 687 1. 11

Szappannak való zsírt szappanra becserél Pál János szappanosmester, Kölcsei 8. 1285 2. 8

KERESLET

Tejet keres házhoz szállitva, naponként 15 litert az Andabázi Szilágyi Mihály internátus, Poroszlay út 10. Jelentkezhetni ugyanott. 1355

ÉLELMISZER ITAL

Tejet állandó szállitásra keresek, kannákat adok. Varga fűszerüzlet, István út 4. A Kishegyesi út mellett. 1363

OKTATÁS

Simai gyors- és gépiróiskolában állandóan beiratkozhat. Piac 73. Államvizsga. 1311 1. 11

Naményi gyorsiró, gépiróiskolában kezdő tanfolyam bármikor megkezdhető. Vasúti kedvezmény. Batthyány 1. 878 4. 4

HANGSZER

Bécsben képesitett zongorahangoló lelkiismeretes munkát végez. — Ebenstein, Piac 59. 1917 1. 19

Tangóharmónikát nálam vesz, ingyen tanitlatom. Zongorák eladása, vétele Tanczer, Batthyány 1. 1299 1. 10

Kofferharmóniumot, vagy tangóharmónikát vennék. Használtan is. „Készpénz 51" jeligére. 1367

BÚTOR

Minek a fényes kirakat, amikor olcsóbban vásárolhat mindenféle lakberendezési tárgyat udvari bútorüzletemben, Piac 71. 269 3. 25

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések Salamon bútorüzletében. Jóminőség. Előnyös árak. Hunyadi u. 2. 398 2. 1

Keményfa félháló, sezlon eladó. Nap 27. Fodrászüzlet. 1376

Topolya szekrények, előszobaszekrény eladó. Szent Anna 10. Félemelet. 28

KIADÓ LAKÁS kétszobás

Elcserélném kertségben villamostól 6—8 percnyire levő két parkettes szobás, különálló összkomfortos lakásomat, s víz, gáz bent, lakbére 68 pengő, hasonló, kertségben levő háromszobás, s összkomfortos, külön álló lakással, magasabb lakbérrel. Ajánlatokat „Villamoshoz közel" jeligére a kiadóba kérek. 439 vv

Kettő szoba különbejáratával, irodának kiválóan alkalmas, kiadó Hunyadi 21. 1337

BÚTOROZOTT SZOBA

Bútorozott szobát keres a belvárosban, vagy a klinikákhoz közel egyetemi hallgatónő. Ajánlatok „Bútorozott szoba" jeligére. 1371

VEGYES

Fejős tehenészt keresek. Bellegelő 187. Polgári tanya, Diószegi út. 1362

ELVESZETT

Egy darab süldő elveszett, nyomravezető jutalomba részesül Budai Ézsaiás 71. 27

Egy szegény ember elvesztett a Pacsirta uccától a Csemete uccáig menve 5 darab kék selyem férfiinget. Kéri a becsületes megtalálót, adja át Pacsirta 6 alá fél 6—fél 7-ig. 1375

Elvesztettem villamosbérletemet, Sipos Erzsébet. Kérném leadni a Komáromi szalonba. 1366

INGÓSÁG ELADÁS

Többféle motorkerékpár alkatrész, jutányosan eladó. Nagyváthy Kossuth u. 29. 1937 vv

Alkalmi vétel, hűtőgép, tüzhelyek, billiárd asztalok s egyéb szállodai berendezések, asztalok, székek, evőeszközök stb. 1942 január 5-től 15-ig, Angol Királynő szállodában, darabonként is eladók. 576 1. 15.

Eladó teljesen új Phoenix körkötőgép hengergarnitúrával és mintázó készülékkel. — Venni szándékozók István út 41/b alatt érdeklődhetnek. 1353

Multopragh sokszorosító készülék, teljesen új, alighasznált, előnyös áron eladó. Kossuth 15. 1348

Vörösréz fürdőkályha és öntöttvaskád, egy zománcozott vaságy eladó. Kar 28. 1369

ELADÓ HÁZ

Úriház eladó Bundi ucca 4. szám uccai 4 szobás modern, udvari 3 szobás lakás, fürdőszobával. Békés ügyvéd, Batthyány 17. 1255

Eladó kétszobás, komfortos családi ház. — Azonnal beköltözhető, Eötvös 42. Ugyanott egy gyermekágy matráccal eladó. 1295

Külsővásártér 15. sz. 826.60 négyszögöl telek két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cim a kiadóban. 6+

Ház eladó Apafi ucca 25. Megtekinthető délben, 7500 pengő. Apafi 69. nagytelkü, tüzifakereskedőnek való, 12.500. Apafi 143. jövedelmező 14.000 pengő. Van minden uccáról elöjegyezve. Értekezhetni Pataky, Péterfia 53. 1372

ELADÓ HÁZHELY

Széchenyi ucca 85. sz. nagyobb telek egytagban eladó. Cím megtudható a kiadóhivatalban. 4+

ELADÓ ÁLLAT

Mangalica kan, mezőhegyesi állami birtokról hozatott 23 hónapos, eladó, vagy kettő darab 8—10 hónapos jó fajta kannal elcserélhető. Cím a kiadóhivatalban. 935 vv.

Eladó egy darab hasas koca, húszig lefial. Téglaskert, Gulyás 1. 1352

Szerkesztésért felelős
PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős
dr. SZIGETHY GYULA
igazgató
Kiadja és nyomja a
BESZÁMITULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető
SZIGETHY BÁLINT